БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

36-хи жэлээ гарана

№ 247 (9079)
ОКТЯБРИИН 20
ВТОРНИК
1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

Замбуулин соогуур дабшадаг Советскэ гурбадахи ракетын ябаса тухай

Мүнөөдэр, октябриин 18-да Москвагай сагаар 19 час 50 минутада түби хоорондын автоматическа станци Газарые түрүүшынхеэ тойрожо дүүргэхэнь. Түби хоорондын автоматическа станциһаа Газар болон Һара шадарай замбуулинай дайда научна ёһоор шэнжэлэгдэһэн байна. Станциин һарые тойрон ниидэхэ үедэ Һарын газар дээрэһээ харагдадаггүй хуби фотографировалагдаһан байна.

Научна хэмжэлгэнүүдэй болон фото буулгабариин мэдээнүүд согсологдожо байнхай. Тэрэнэй дүнгүүд хэблэлдэ толилогдохо. Газарые нэгэдэхеэ тойроод саашаа дабшаха үедөө, түби хоорондын автоматическа станци Советскэ Союзай газар дээрэһээ 2 шахуу сүүдхэ соо ажаглагдахагүй юм.

Түби хоорондын станциһаа октябриин 21-дэ Москвагай сагаар 15 часһаа 16 час хүрэтэр удаадахи дохёонууд абтаха юм. Энэ үедэ түби хоорондын автоматическа станци Газарһаа 327000 километр холо ошоод, өөдөө дабшажа ябана.

НАУЧНО-АТЕИСТИЧЕСКЭ ЭРДЭМ ҮРГЭНӨӨР ДЭЛГЭРҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

...анда эсэргүү научно-атеистическэ эрдэм үргэнөөр дэлгэрүүл... арад нийтын дунда Ком...истическэ партиин эрхилдэг бү...эл гэгээрэлэй хүдэлмэриин ...шагүй хуби мүн. Орон дото... коммунизм байгуулхын түлөө ...оригтойгоор, алдар габьяа... тэмсэжэ байгаа совет ара... гайхамшаг амжалтанууд, тэдэ... бүрнин бодото бүхы ажа... шажан мүргэлэй хархис уд... харуулха үнэншэмэ жэшээ баримтануудые үгэнэ.

...ай эрдэмтэдэй оюун ухаа... совет хүнүүдэй эрхим хүндэ...лаар бүтээгдэһэн хэмэл одо... замбуулин соогуур дабшажа ... ушар, хурдан түргэн раке... арада ниидэн хүрөөд байһан ...та хүн түрэлтэнэй гэгээн ... гайхамшаг ехэ илалта, ... шажанда, мухар үзэлдэ һү...анга сохилто болобо.

...мунизм байгуулжа байгаа ...арадай туйлаһан бүхэдэл...түхэтэ энэ илалта түби юр..., замбуулин дайдые эрдэм ... ёһоор дам саашадаа шэн... хэрэгтэ томо гэгшын алхам ... үгэбэ.

...доторнай эрдэм ухаанай ...ар ехээр хүгжэжэ, соёл гэ... хэмжээлэшэгүйгөөр дэл... байбашье, капитализмын ...нүүд, буржуазна идеоло... богууд, шажанда шүтэхэ ... үшөө хүсэд усадхагдаагүй. Шажанда шүтэдэг, бурхан...бардаг хүнүүд илангаяа на... зоной — үбгэд, хүгшэдэй ...үсөөн бэшэ ха юм. Харин ...гы, шажан гээшэ хуурмаг ...э хэлэмсээр иимэ нүхэд ...да шүтэхэеэ болёодхихо, ... мүргэлһөө арсаадхиха бэ-

...эр шажанда эсэргүү пропа... үргэнөөр ябуулха, эрдэм нау... шажанай тон харша байһые ...до һайнаар ойлгуулжа үгэхэ, ...венно-научна эрдэм дэлгэ... бүхы арга боломжо манда ...гэн нийтэ арад зониие гэгээ... тэдэниие коммунизмын ...олоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ... партиин, Советскэ прави...ын саг үргэлжын анхарал ...ло гаргадагай ашаар орон ... соёл культурын туйлай ...хи зургаанууд нээгдэнхэй. ...хан манай республика до... соёл культурын 600 га...шан, клуб, 400 гаран биб... хэдэн зуугаад культбаза, ...булан хүдэлдэг. Ород, үндэ...эн дээрэмнай газетэ, но...бэлэгдэн гаргагдана. Гэхэ...та ажалшадай дунда соёл ...эй хүдэлмэри ябуулха, эрдэм дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ ...ха хүсэн — интеллигенци ...үргэн гаранхай. Эрдэмтэд, ...нүүд, багшанар, врачууд ...бусад мэргэжэлтэд олон бо... Дээдэ һургуули дүүргэһэн ...үдөө колхоз, совхоз бүхэн... хэдыгээрээ ажаллана.

... арад зоной дунда научно...ческэ эрдэм дэлгэрүүлхэ, ...гээрэлэй хүдэлмэри һайжа...дэ бүхы арга боломжонууд ...ика доторнай хүсэд хэрэг...гүй гэжэ тэмдэглэхэ шуха...тал энэ ушарһаа шажанда ... мухар үзэл баримталха ... манай зарим нютагуудта ...гдэһөөр. Үнгэрхэдөө хүдөө ... хүдэлмэриин эгээл халуун «маани» уншуулжа, обоо тайлга тахижа, олон зониие ажал хүдэлмэриһөөнь һамшуулхаһаа байтагай, хүхэ архидаа, хэрүүлнаншалдаа үүдхэдэг ушар үзэгдэнэ.

Шажанда эсэргүү пропаганда илангаяа Зэдын, Иволгын, Сэлэнгын, Түнхэнэй, Хориин, Яруунын, Хэжэнгын ба бусад зарим аймагуудта хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Олонхон партийна организацинууд шажан мүргэлэй хархис удхые тоодоггүй гү, али энэ асуудалай табигдахада бэеэ тойруулаад лэ, шажанай хуурмаг үзэл бодолые элирхэйлэн харуулха, научна материалистическэ үзэл бодол нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ хүсэд анхаралаа хандуулдаггүй байха юм.

Шажанда эсэргүү пропагандын айхабтар бодомжотойгоор ябуулагдаха зэргэтэй байһаниинь элитэ. Һүзэгтэйшүүлэй шажанай үзэл һаналые доромжолжо огтолон болохогүй гэжэ манай парти һургадаг. «Шажанай мухар һүзэгтэй айхабтар бодомжотойгоор тэмсэхэ хэрэгтэй, — гэжэ В. И. Ленин заагаа бэлэй, — энэ тэмсэлдэ шажанай үзэл һаналые баһамжалха ябадал оруулалсадаг хүнүүд ехэ һаад тодхор хэдэг. Ойлгууламжын хүдэлмэриин хүсөөр, гэгээрэлэй хүсөөр тэмсэхэ хэрэгтэй».

Гэхэ зуура мүнөө үеын байдалда зохилдуулан, элдэб уншалга, мүргэл хэжэ, гээгдэнги, гэнэн зоной тархи эрьюулжэ, тэдэниие дүрэдөө абажа, арад нийтые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгэдэ һаад ушаруулха гэжэ лама, бөөнэрэй оролдожо байдагые зарим партийна организацинууд олонхи ушарта хараадаа абадаггүй.

Мүн республикымнай Культурын министерство, Гэгээрэлэй министерство, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ бүхэсоюзна обществын Бурядай отделениин правлени шажанда эсэргүү пропаганда ябуулха, бурхан шажанай хархис удхые үргэн нийтэ ажалшадта, илангаяа залуу үетэндэ гүнзэгыгөөр ойлгуулжа үгэхэ, научна материалистическэ үзэлөөр тэдэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа үшөөл һулаар табидаг байһаар.

Партийна эхин организацинууд болон комитедүүд научно-атеистическэ пропагандада үзэгдэһэн дутагдалнуудые бүримүһэн усадхаха, естественно-научна эрдэм үргэнөөр дэлгэрүүлхэ уялгатай.

Шажанда эсэргүү ойлгууламжын хүдэлмэридэ манай интеллигенци— эрдэмтэд, багшанар, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд, промышленностиин ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, партийно-советскэ эдэбхитэд саг үргэлжэ хабаадалсажа, энэ асуудалаар предприятинуудта, колхозуудта, совхозуудта, клубуудта, культбазануудта лекци, элидхэл хододоо уншажа байха зэргэтэй.

Үргэн нийтэ ажалшадай дунда научно-атеистическэ, естественно-научна хүдэлмэри ябуулхадаа харуулан ойлгуулха агитаци—плакадууд, диаграмма, эрдэм ухаан тухай фильмнүүд болон политическэ хүдэлмэриин бүхы арга методүүдые үргэнөөр хэрэглэхэ, һүзэгтэйшүүлтэй тус тустайнь хөөрэлдөө үнгэргэхэ шухала.

Партийна организацинууд, коммунистнууд ажалшадай дунда естественно-научна, научно-атеистическэ хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулжа, тэдэниие коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгэдэ үдэр бүриин анхарал хандуулха ёһотой.

...ай АССР гүрэндэ мяха, сахарай свёкло худалдаха ...жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ

...рай АССР-эй хүдөө ажа...хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ мяха ...сахарай свёкло худалдаха ...ээ түсэб болзорһоонь урид ... 76,4 мянган тонно мяхан, 224 мянган тонно сахарай свёкло худалдагдаа. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхиһөө 12 мянган тонно ехэ мяхан, 98 мянган тонно ехэ сахарай свёкло худалдагдаба.

...он хүүгэдтэй эхэнүүдтэ „Эхэ-Герой" гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо

...эй Верховно Соведэй Пре...эй 1959 оной октябриин 16-...аар **Бурядай АССР-эй** ар... гаран үхибүүдые түрэжэ ...һэн эхэнүүдтэ «Эхэ-Ге... орден болон СССР-эй ... Соведэй Президиумэй ...барюулгатайгаар «Эхэ-Ге...ндэтэ нэрэ зэргэ олгогдо-

...а Анна Алексеевнада — ... аймагай Кабанск тосхо... эзэн эхэнэр.

...кова Маланья Александровнада—Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой гэшүүн.

3. **Пилиховская** Александра Андрияновнада—Кяхта городой хүдэлмэрилэгшэ.

4. **Сазонова** Мария Антоновнада—Яруунын аймагай Комсомольск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

5. **Феликсова** Нина Степановнада—Баунтын аймагай Баргалин тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

6. **Филиппова** Клавдия Арсентьевнада—Ториин аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

(ТАСС).

Рязаниин эмэгтэй колхознигуудай, совхозой хүдэлмэришэдэй Н. С. Хрущевто эльгээһэн бэшэг

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевто Рязаниин областиин эмэгтэй колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэд иимэ бэшэгээр хандаба. Өөһэдынгөө ажабайдал тухай, өөһэдынгөө һанал бодол, хүсэл эрмэлзэлгэ тухай бэшэг соогоо тэдэнэр хөөрэһэн байна.

Энэ бэшэг зүбшэн хэлсэлгэдэ областиин 200 мянган ажалша эхэнэр хабаадаа. Ажалайнгаа түрүүшын илалтанууд тухай, Рязаниин областиин гүрэндэ таряа худалдаха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэһэн тухай, мяха худалдаха хоёр жэлэй түсэб дүүргэһэн тухай Рязаниин эхэнэрнүүд бэшэнэ. Область абаһан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэ гэжэ Рязаниин ажалша эхэнэрнүүд найдуулба.

Рязаниин алдаршаһан эмэгтэйшүүл—колхозно фермэ дээрэ 27 жэлдэ ажаллажа, нэгэ хахад миллион шахуу литр һү һааһан һаалишан П. Н. Коврова, бригадир-тугалшан К. К. Петухова, түрүүшынхеэ тугаллаһан үнеэ һаалгын мастер А. Ф. Ивкина, гахайшан М. А. Судовых болон бусад тухай бэшэг соонь хэлэгдэнэ. Тэдэнэр шэнгеэр хэдэн олон миллион советскэ эмэгтэй таряашад ажаллада байна.

Эрхим һайн халаан бологшо Рязаниин областиин залуушуул тон һайнаар ажаллана. Областиин имагтал мал ажалай фермэнүүдтэ 40 мянга гаран залуу хүбүүд, басагад, тэрэ тоодо болбосоролой аттестадтай 10 мянга шахуу хүн ажаллана.

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхын түлөө, абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө тэмсэлэй гол харюусалгые имагтал залуушуул, түбхын түрүүндэ залуу һаалишад, тугалшад, мал адуулагшад, гахайшад, шубуушад даана. Залуу хүбүүд, басагад аха үетэнэйнгөө уг залгамжалан, ажалай алдарые нэрэтэй солотойгоор арьбадхан абажа ябана гэжэ бэшэг соо тэмдэглэгдэнэ.

Ехэ барилга хэгдэжэ, колхозно тосхоной түхэл шарайн хубилжа байһан тухай Рязаниин эхэнэрнүүд мэдээсэнэ, ерээдүйдэ бэелүүлхэ түсэбүүд тухайгаа хөөрэнэ.

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ гол шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхын тулада КПСС-эй Центральна Комитедэй ээлжээтэ Пленумэй ноябрь—декабрьда зарлагдахаяа байһан тухай мэдээсэлые Рязаниин областиин эхэнэрнүүд ехэ ханангяар угтаа гэжэ бэшэг соонь хэлэгдэнэ. Социалистическэ ехэ уялгаяа дүүргэхын тулада хүсэ шадалаа гамнахагүйбди, парти болон арадые найдуулһан үгэеэ нэрэтэй солотойгоор дүүргэжэ, коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгтэ эрхим туһа нэмэри оруулхабди гэжэ Коммунистическэ партиин Ленинскэ Центральна Комитедые, Советскэ правительствые, Н. С. Хрущевые эмэгтэй колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэд найдуулһан байна.

(ТАСС).

АРАД ЗОНОЙ АША ТУҺАДА

Партиингаа даабарие дүүргэхэбди

КПСС-эй ЦК-гэй СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй баталан абаһан тогтоолые Улан-Удын судна бүтээлгын заводой коллектив һайшаан угтаба.

Заводой барилгын участогта ажалладаг хүдэлмэришэд олоороо сугларжа, шэнэ тогтоол тухай агитатор Дагба Юмдылыкович Балдановай үнгэргэһэн хөөрэлдөөе ехэ анхаралтайгаар шагнаба.

— Манай түрэл парти, правительство арад зоной ажаһуудалые һайжаруулхын түлөө бүхы һаналаа табина, энэ түүхэтэ тогтоолдо харюусан, участогаймнай барилгашад абаһан уялгаяа болзорһоонь урид дүүргэхээр шиидэбэ,—гэжэ нүхэр Балданов хөөрэнэ.

Мүнөө барилгашад 10, 12 байратай хоёр гэрнүүдэй барилгые энэ жэлэй эсэс хүрэтэр дүүргэхэ гэһэн уялгаяа ноябрь һара соо дүүргэхэнь.

Судна бүтээлгэһээ гадна, арад зоной ажаһуудалда хэрэглэгдэдэг элдэб янзын мебель, эдеэ хоолой амһарта гаргадаг байна. Мүнөө партиингаа шиидхэбэридэ харюусан, заводойхид дүрбэдэхи кварталда үргэн хэрэглэлэй эд бараа бүри ехээр гаргадаг болохо гэжэ хараална.

Артелиинхид шэнэ тогтоолые ехэ баяртайгаар угтажа, зүбшэн хэлсэхэ зуураа, гаргадаг продукциингаа шанарые һайжаруулха, арад зониие һайнаар хангаха гэжэ шиидэбэ.

П. Карпов.

Зураг дээрэ: Улан-Удын судна бүтээлгын заводой агитатор Николай Быковский хүдэлмэришэдтэ шэнэ тогтоолые уншажа байна.

Д. Дагбаевай фото.

Оёдолшодой үгэ

«Культурно-ажаһуудалай, гэр доторой эд бараа олоор, янза бүреэр, шанар һайнтайгаар үйлэдбэрилэн гаргадаг болохо хэмжээнүүд тухай» асуудалые КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй зүбшэн хэлсэжэ, баталан абаһан тогтоолые республикымнай ажалшад һайшаан угтаба.

Улан-Удын «Победа» гэжэ олзо-борилгын артелиин цехүүдэй оёдолшод тус тогтоолтой танилсаха зуураа, өөһэдынгөө һанамжа дурадхалнуудые оруулна.

—Тэрэ, гэр доторой хуушарһан маркын оёдолой машинануудай орондо, «ЗИГ-ЗАГ» гэжэ түхэлэй сэхэ руунь оёдог, мүн олон янзын оёлгонуудые хэдэг бүри нарин машина бүтээдэг болохо гэһэн асуудал маанадые һонирхуулна. Нээрээшье манай оёдолшод олон янзын оёдол хэхын тулада миин гараараа оёжо, сагаа барадаг, бүтээһэн ажалнайшье шанар муутай болодог,—гэжэ зургаадахи цехын оёдолшон Вера Орлова хөөрэнэ.

—КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй баталан абаһан энэ тогтоол маанадые—оёдолшодые ажалай шэнэ амжалтада зоригжуулна. Энээнһээ гадна ажалшадай захил саг соонь, һайн шанартайгаар бүтээжэ үгэхэ зорилго табигдана,—гэжэ үгэ хэлэһэн оёдолшон бүхэн мэдүүлбэ.

Артелиин түрүү оёдолшод Лида Правдивец, Зинаида Дружинина, Галина Ковалева, Мария Борисовагай хүтэлбэрилдэг коммунистическэ ажалай бригадын гэшүүд, хамтадаа 28 хүн жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргээд, мүнөө 1960 оной түсэбөөр ажаллажа байнхай. Тэрэшэлэн цехүүдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, дирекци, партийна организациин дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн 6-дахи цехын оёдолшод жэлэйнгээ түсэб дүүргэнхэй.

— КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолтой танилсаһан манай артелиин оёдолшод жэлэйнгээ түсэб декабриин 5-да дүүргэхээр шиидэбэ. Жэлэй түсэбэй дүүрэтэр үшөө 540 мянган түхэригэй продукци гаргаха байнабди,—гэжэ артелиин правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Чикас мэдүүлнэ.

Т. Бадмаин.

Тугал, бурууннуд һайнаар түлжүүлэгдэхэ

КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоол дүүргэхын тула

Мүнөө үедэ манай Бурят ороной колхоз, совхозуудта мяха абалгые эрид дээшэлүүлхэ, илангаяа һайн шанартай үхэрэй мяха бүри элбэг дэлбэгээр абаха гээшэ тон шухала зорилгонуудай нэгэн болоод байна.

Тиимэһээ колхоз, совхозууд нэн түрүүн үнеэдэйнгээ too толгойе саашадань эрид олошоруулжа, 100 үнеэн бүриһөө жэлдээ 90—95 тугал абажа, түлжүүлдэг болохын түлөө тэмсэхэ болоно. Зарим түрүү ажахынуудай дүй дүршэлһөө харахада, жэлдээ зуун үнеэнһээ дунда зэргээр 90—95 тугал абаад, тэдээн сооһоо 40—45 эмэ тугалнуудыень 2—3 жэлдэ һайнаар түлжүүлжэ, үнеэд болгодог байна. Энээн дээрэһээ хаража үзэхэдэ, ажахыда жэлдээ дунда зэргээр 8—10 үнеэдэй элдэб шалтагаанаар гологдожо гү, али хүгшэржэ гаргашалагдаа һаань, тэдэнэй орондо 32—33 шэнэ гунжад нэмэхэ ушартай ха юм. Энээнэй ашаар колхоз, совхозуудта үнеэдэйнь too толгой жэл бүри 15—20 процентээр нэмэжэ байха аргатай бшуу. Тиихэдэ зуун үнеэн бүриһөө 40—45 эрэ тугал абаад, һайса шахажа, мүн тэдээн дээрэ үшөө гологдоһон эмэ хашараг, гунжад, хүгшэрһэн үнеэдые нэмэжэ тушаагаа һаа нилээд ехэ үхэрэй мяхан абтаха болоно.

Гэбэшье аймагуудта үнеэдэй тоо толгойе эрид олошоруулха тушаа мүртэй юумэ хэгдэнэгүй. Олонхи колхоз, совхозуудта эхэ малайнь тоо жэлдээ оройдоол 5—7 процентээр нэмэнэ. Ажахынуудта илангаяа тугал, буруу зүбөөр түлжүүлжэ, тэдэниие һайнаар бэлшээхэ, шахаха хүдэлмэри үшөөл ёһоор эмхидхэгдэжэ шадагданагүй. Мүн жэл бүри гүрэндэ шэгнүүрээрээ тон бага, туранхай мал тушаагдана, худалдагдана. Энээнһээ боложо, хэды шэнээн мяхан гүрэндэ дутуу ороно гээшэб? Тиигээд энээнһээ ажахынуудшье ехээр гарзатана ха юм. Жэшээнь, нёдондо мал бэлэдхэлэй пунктда гол түлэб оройдоол 180—190 килограмм шэгнүүртэй хашарагууд тушаагдаһан байна. Хэрбээ эдэниие намар, үбэлынь һайса шахажа, таргалуулжа тушаагаа, худалдаа һаань, тэдэнь тус бүридөө лаб 300—350 килограмм шэгнүүртэй болохо һэн.

Теэд 30—35 килограмм шэгнүүртэй гараһан нарай тугалые зүбөөр харууһалаад, эдеэлүүлээд байхада шэгнүүрээ сүүдхэдээ дунда зэртээр 500 граммһаа доошо бэшээр нэмэхэ ёһотой. Тиигэжэ шахан таргалуулһан бурууннууд жэл хахадтай болоходоо тус тустаа 300—350 килограмм шэгнүүртэй байха зэргэтэй.

Тугалнуудые бүри нарайһаань хойшо һайнаар түлжүүлжэ, томо болгодог баян дүй дүршэлтэй малшад колхоз, совхоздомнай олон. Жэшээлхэдэ, Мухаршэбэрэй «Забайкалец» колхозой үнинэй тугалшан П. Ф. Носкова өөрынгөө оролдосотой ажалаар гансашье артельдээ бэшэ, мүн аймаг соогоо мэдээжэ болонхой.

Нүхэр Носкова мал ажал дээрэ удаан хүдэлһэншье һаа, тугалшанаар ажаллажа эхилһээр оройдоол жэл тухай болоо. Теэд түрүүшын үдэрһөө хойшо шэнэ ажалдаа үнэн зүрхэнһөө дурлажа, өөрынгөө бүхы мэргэжэл шалабари, хүсэл оролдолгые гарган хүдэлһэн байна.

— Энэ жэлдэ эгээн түрүүн 12 тугал тушаажа абаа һэм. Тиигээд үнеэдэй олоороо түрэхэдэ үшөө 20

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюурта

Кяхтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой малшад Д. М. Полуянов, В. Т. Жидов гэгшэд үнгэрэгшэ зундаа бурууннуудые адуулжа, шэгнүүрыень 180—220 килограмм болгоо. Мүнөө эдэ бурууннуудые үбэлдөө таргалуулхаяа Н. С. Арьяев В. Т. Жидов хоёр абаа. Эдэнэр үбэлжэлгын дүүрэтэр бурууннуудай амидын шэгнүүр 290—300 килограмм хүргэхэ уялга абаба. **Зураг дээрэ:** колхозой зоотехник нүхэр Мильгунов бурууннуудые шэгнэжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Зэдын комбинадай Холтосон руднигай Г. Н. Григорьевой даадаг —коммунистическэ ажалай бригада түсэбөө ходо үлүүлэн дүүргэдэгээрээ суута гараһхай. **Зураг дээрэ:** Г. Н. Григорьевой (баруун гарһаа) бригадынхид хөөрэлдэжэ байна.

А. Бадаевай фото.

Закаменһаа ерэһэн тобшо дохёо

☆ **Үбэлдэ хангалтагүйгөөр бэлэдхэнэ.** «Дружба» колхозой ажахын гол һалбаринь мал ажал юм. Тиимэһээ олохон гэшүүдынь мал ажал дээрэ хүдэлмэрилдэг. Тэдэнэр холын гүүртэ, отаргануудаар байрладаг тула, сүлөөтэй сагаа эхэнхидээ культбаза, улаан булангуудта үнгэргэнэ.

Гэхэ зуура эдэ байрануудынь үбэлдэ бэлэдхэгдэнэгүй: олонхи гэрнүүд дулаалагдаагүй, сонхонуудынь тэһэрхэй зандаа. Энээниие колхозой хүтэлбэрилэгшэд мэдэжэ байгаад, ямаршье хэмжээ абанагүй.

«Үбэл үды, үрдихэбди», гээд правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Гармаев адууһа малайнгаа үбэлжөөнэй байрануудые мүн лэ заһабарилжа эхилээдүй байһаар. Колхозой 20 шахуу гүүртын байрануудай олонхинь үнэндөө заһабарилгада ороохоор болонхой.

С. Аюшеев.

☆ **Анхаралаа хандуулмаар асуудал.** Цакир тосхоной зон зайн гэрэлтэй болохын тула оролдожо, ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Сүлөөтэй сагтаа столб һуулгаха нүхэнүүдые малтаа юм. Энэнь богонихон болзор соо түргөөр хэгдэжэ дүүргэгдээ һэн.

Гэбэшье удангүй айл бүхэндэ зайн гал оруулха гэһэн эрмэлзэлгэ унтаршоо. Юуб гэхэдэ, аймагай центрын Закаменск городто нүүхэдэнь энэ шухала хэрэг мартагдашоо шахуу.

Аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитет энэ асуудалда анхаралаа хандуулха бээ гэжэ найдагдана.

Б. Шоёнов.

☆ **Велосипедэй часть юундэ угыб?** Аймпотребсоюзай магазинуудай зүгһөө һүүлэй хэдэн жэлэй туршада велосипедэй олоор худалдадаг болоһониинь ехэ һайшаалтай.

Теэд алишье магазиндань велосипедэй запасной частьнуудай угы байдагынь гэмшэлтэй. Худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдтэ энээн тухай хэдэн олон эрилтын оробошье, ямаршье хэмжээн абтанагүй.

Ш. Буянов.

ШИИДХЭБЭРИНЬ СААРЬАН ДЭЭРЭЭ ҮЛЭШОО

Ямаршье шухала асуудалые суглаа, зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэхэ, тодорхой һайн шиидхэбэри абаха гээшэ ажал хэрэгэй тон лэ эхин гэжэ тоологдодог. Зүбшэн хэлсээд, шиидхэбэри абаад, тэрэнээ дүүргэхын тулада эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэй. Харин энэ ушарые Хориин совхозой хүдэлмэришэдэй комитет мартадаг заншалтай.

Энэ юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй комитедэй баталан абаһан хэдэ хэдэн шиидхэбэри хүсэндөө хүргэгдэнгүй, бэелүүлэгдэнгүй үлэшэнэ. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ хүдэлмэришэдэй комитет ажалай нормо, салин хүлһэ түлэлгые гуримшуулха тухай шухала асуудал хоёр дахин зүбшэн хэлсээд, ехэхэн дутагдалнуудые элирүүлжэ, хүдэлмэришэдтэ салин хүлһэ түлэлгые гуримшуулха, ажалшадта тоосооной дэбтэрые саг соонь үгэжэ байха гэжэ бухгалтериие, тэрэнэй главна бухгалтер байһан нүхэр Чимитовые уялгалһан байгаа. Тэрэ гэһээр түхэреэн жэл үнгэрбэ. Теэд хүдэлмэришэдтэ салин хүлһэ түлэлгэ гуримшуулагдаагүй, тоосооной дэбтэрнүүдшье байхагүй. Тиихэлээрээ суглаан дээрээ хоёр дахин хөөрэлдөөшэнь миин шашалдаан болоод, баталан абаһан шиидхэбэринь саарһан дээрээ үлэшэһэн болоно. Шиидхэбэри баталан абаад, тэрээнээ яажа бэелүүлхэмнайб, хэнһээ асуухаб, хэндэ эрилтэ табихаб гэжэ хүдэлмэришэдэй комитедшье, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Красиковшье һанаагаа зобоогүй. Шиидхэбэри абабал лэ хэрэг бүтэшэхэ шэнтеэр нүхэр Красиков бододог.

Хүдэлмэришэдэй комитедтэ үгтэһэн эрхые гүйсэдөөр эдлэхэ тухай, үйлэдбэриин саг үргэлжын зүблөөнэй хүдэлмэриие һайжаруулха тухай абтаһан шиидхэбэринүүдшье баһал золгүй байшоо. Профсоюзай фермэнүүдтэхи комитедүүд, мүн хүдэлмэришэдэй комитедшье эрхэеэ гүйсэдөөр хэрэглэнэгүй, ажал хүдэлмэридэ нүлөөгөө үзүүлнэгүй. Энэ дутагдалые ойрын сагта усадхаха гэжэ хэлсэгдэһэн аад, миил хөөрэлдөөн болоод дүүрэшэһэн байна. Фермэнүүдтэхи комитедүүд, хүдэлмэришэдэйшье комитет миил жэжэ божо, һар-шэр асуудалнуудаар һамаараад, болото ажал хүдэлмэри, социалистическэ мүрысөө эмхидхэлсэхэ, дутуу дундануудые усадхалсаха талаар мүртэй юумэ хэнэгүй, нүлөөнь харагданагүй.

Совхоздо, илангаяа фермэнүүдтэ саг үргэлжын зүблөөнэй хэжэ, бүтээжэ, эмхидхэжэ байһан юумэн үзэгдэнэгүй, ажахын хүтэлбэрилэгшэд, фермэ эрхилэгшэнэр ажал хүдэлмэри тухайгаа зонтоёо зүбшэн хэлсэдэггүй, профсоюзай эдэбхитэдые, профсоюзай организацинуудые тоодоггүй, тэдэнэй шиидхэбэриие өөдэ абажа үгэдэггүй заншалтай. Өөһэдынгөө эрхые гүйсэдөөр хэрэглэдэг болохо, үйлэдбэриин саг үргэлжын зүблөөнэй хүдэлмэриие һэргээхэ гэжэ хүдэлмэришэдэй комитет шиидхэбэри гаргаад, саг үргэлжын зүблөөнэй хүдэлмэридэ туһалха, баталан абаһан шиидхэбэринүүдыень дүүргэлсэжэ байха гэжэ фермэнүүдые эрхилэгшэнэрые уялгалһан юм. Теэд иимэ тогтоол баталан абабашье, тэрээнээ хайшан гээд дүүргэхэ тухайгаа хүдэлмэришэдэй комитет бодожо үзөөгүй. Шиидхэбэриин абтаһанай һүүлээр совхоздо ямаршье хубилалта болоодүй, саг үргэлжын зүблөөнүүд хүдэлдэггүй, ажахын асуудалнууд тэдээнгүйгөөр шиидхэгдэдэг, ажахын хүтэлбэрилэгшэд хэнтэйшье зүбшэн хэлсэнгүй хамаг асуудалнуудые дураараа шиидхэжэ байдаг.

Социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилхэ тухай асуудал үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарада хүдэлмэришэдэй комитедтэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, һайшаалтай шиидхэбэри абтаһан юм. Социалистическэ мүрысөө эмхидхэлсэдэг, хүтэлбэрилэлсэдэг болохо, мүрысөөнэй дүнгүүдые һара бүри бригада, гүүртэ, участогуудта зүбшэн хэлсэжэ, зондо һайнаар дуулгажа байха гэжэ фермэнүүдтэхи комитедүүд, фермые эрхилэгшэнэр уялгалагдаһан байгаа. Теэд тэрэ шиидхэбэри баһал хүсэндөө хүрэхэ хуби заяагүй, саарһан дээрээ үлэшэхэ байшоо. Тиимэһээ миил ёһын тэдыдэ мүрысөөн эмхидхэгдээ болодог, тэрэнэй дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдэдэггүй, шалгагдадаггүй, олон зондо дуулгагдадаггүй байгаа. Профсоюзай эдэбхитэдые, зарим ушарта совхозой дирекциишье хабаадалсуулангүй, миил хүдэлмэришэдэй комитедэй заседани дээрэ мүрысөөнэй дүнгүүд согсолон гаргагдажа байхада, юун мүрысөө хүтэлбэрилгэ, дэлгэрүүлгэ болохо гээшэб? Нүхэр Красиков комитедэйнгээ 4—5 гэшүүдые суглуулжа ерээд лэ, тэрэ фермэ түрүүлжэ гараба гэжэ дуулгаад, дамжуулгын Улаан туг барюулха дурадхал оруулдаг байна. Ингэжэ мүнөө жэлэй май, июль һарануудта Улаан туг дамжуулагдажа байгаа Энэ тэдыгээр лэ мүрысөө хүтэлбэрилгэ хизаарлагдана.

Яһала һайн, тодорхой шиидхэбэринүүдынь юундэ дүүргэгдэдэггүй, саарһан дээрээ үлэшэдэг гээшэб?

Юундэб гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй комитедэйхид, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Красиков шиидхэбэри абаад, үглөөдэр болоходо тэрэнээ мартажархиһан байдаг юм.

Баталан абаһан шиидхэбэреэ бэелүүлхэ, хүсэндэнь хүргэхэ хүнүүдтэ хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшэ эрилтэ хэдэггүй, ээлжээтэ суглаа, зүблөөн дээрэ урид хэлсээшэ, шиидхээшэмнай ямараар дүүргэгдэжэ байнаб гэжэ дуулгадаггүй байна. Абаһан шиидхэбэринүүдтээ иимэр хандалгын ямаршье үрэгүй, хооһон саарһа эреэлэлгэн болодог байһан тухайнь тоосоодшье яахаб. Профсоюзай хүдэлмэри гээшэ захагүй үргэн, янза бүриин байһаниинь мэдээжэ. Гол шухала юумэн юуб гэхэдэ, эмхидхэлэй, үшөө дахин эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэй.

Энэ комитедтэ эмхидхэлэй хүдэлмэриин ябуулагдадаггүй байһаниие үшөө нэгэ баримта гэршэлэн харуулна. Мүнөө энэ совхоздо малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын, тугал, бяруунуудые һайнаар шахан түлжүүлдэг болохын тула ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Энэ тэ... хүдэлмэришэдэй комитет хам... сохо, бодото нүлөөгөө үзүү... той гэжэ һанагдамаар байга... хүдэлмэришэдэй комитет ... хяраагаа энэ тэмсэлэй хажу... байһаар. Хүдэлмэришэдэй с... үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ... асуудал зүбшэн хэлсэгдээгүй...

Мүнөө жэл совхоздо ург... ряалга унжагайрууллагдажа... Илангаяа 1, 3, 4-дэхи ферм... хуряалга унжагайруулагда... һэ хуряаха, силос дарах... дүүргэгдээгүй. Теэд хүдэ... шэдэй комитедшье, фермын... тедүүдшье үбһэ, таряа хур... хүдэлмэриие шамдуулха ... эрид шанга хэмжээ абаагүй, ... ни, суглаанууд дээрээ совхо... ректорэй гү, али фермэ эрх... нэрэй тоосоо шагнанагүй. ... лээрээ хүдэлмэришэдэй к... мүн лэ энэ шухала хүдэл... шье хажуу тээ байна.

Мүнөө совхозой ферм... профсоюзай тоосоото һүн... суглаанууд боложо ваха... Профсоюзайнгаа органи... ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй... ябуулгада профсоюзай ... шүүмжэлхы ёһоор хандаж... шадаа хүдэлмэреэ һэргээхэ... хэмжээ абаха зэргэтэй. Про... поргнуудаар, комитедэй гэш... ёһотойл элэбхитэй, шудар... хидхэхы шадабаритай ... һунгаха хэрэгтэй.

П. Скр...

облпрофсоведэй ал... инстр...

Бичурын аймагай XXI партсъе... рэмжэтэ колхозой һаалишан Пела... пановна Унагаева үнгэрэгшэ ... соо үнеэн бүриһөө 1700 литр һ... **Зураг дээрэ:** П. Унагаева.

А. Мантаевай ...

Партийна ажабайдал

Абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө

Прибайкалиин Лазогой нэрэмжэтэ колхозойхидой һайшаалта үүсхэлые манай фермын—Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нэгэдэхи комплексно бригадын һаалишад, мал адуулагшад халуунаар дэмжэжэ, арга боломжонуудаа һайса тооложо үзөөд, үлэһэн гурбан һара соо үнеэн бүриин 600 литрһээ бага бэшэ һү һааха уялга абаба. Харин үнгэрэгшэ 9 һарын туршада үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1230-аад литр һү һааһан байнабди.

Абаһан уялгаяа бэелүүлхын түлөө шанга тэмсэлдэ малшадай хүсэл эрмэлзэлгые элсүүлхэ зорилго комплексно бригадын партийна организациин үмэнэ табигдана.

Хунхар Нугын һүнэй фермэ, тэндэхи һаалишад тус тустаа тодорхой уялгатай. Абаһан уялгаяа малшадай хэр зэргээр дүүргэжэ байһыень хинан шалгажа, али болохоор туһалжа байдагбди. Арбан хоног бүридөө мүрысөөнэй дүн гаргагдадаг. Теэд мүрысөөнэй дүнгүүдые миил ханада хадажархихада, һүн дээшэлхэгүй. Һүнэй багаар һаагдадаг болоо һаань, колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй, бригадирай хабаадалтатайгаар суглаа зарлажа, шангаар хэлсэдэгбди. Гадна һаалиин фермэдэ партийна организациин зүгһөө саг үргэлжэ харюусалгатай нүхэр томилогдонхой.

Фермэ дээрэ гол түлэб залуушуул хүдэлнэ. Тиимэһээ комсомолой организаци һаалишадтаа хододоо анхаралаа хандуулжа байдаг. Комсомолой организациин үүсхэлээр фермын ажал хүдэлмэридэ хабаатай асуудалнууд нэгэтэ бэшэ партийна организациин, правлениин үзэмжэдэ табигдана. Жэлэй эхиндэ һаалишад, тугалшад дутамаг байһан юм. Бригадын хүтэлбэрилэгшэд партийна организацитай хамта энэ асуудал шиидхэһэн байна. Мүнөө фермэ малшадаар хүсэд хангагданхай.

Малшадые урмашуулха талаар горьтой хүдэлмэри хэгдэжэ байдаг. Ажалдаа шалгаржа, мүрысөөндэ түрүүлһэн һаалишадта үнэтэ шан үгтэнэ. Август һарын дүнгөөр һаалишан Радна Ямпилова гарай «Звезда» часы абаа һэн. Мүн һаалишад Б. Цыдыпова, Дулма Дампилова, мал адуулагшад Бадмажап Буянтуев, Цыремпил Дондоков гэгшэдэй оролдосотой ажал тэмдэглэгдэжэ, али болохоор урмашуулагдаһан юм.

Малшадай культурна эрилтые хангаха гээшэ партийна организациин нангин уялга байһаниинь мэдээжэ. Үнгэрһэн жэлдэ бригадын гэшүүдэй хүсөөр хирпиисэ сохигдожо, галдагдаа һэн. Тиигэжэ һайнаар галдагдаһан хирпиисээр малшадай гоё һайхан культбаза баригдажа, ашаглалгада үгтөө. Тэндэ һаалишадай таһаг, столово, улаан булан бии. Культбазые даагша ветфельдшер Бадмажап Доржиев партийна организациин шиидхэбэреэр баталагдаһан түсэбэй ёһоор ажалаа ябуулна. Тодорхойлогдоһон үдэр лекци уншагдана, хөөрэлдөөн үнгэртэгдэнэ, кино харуулагдана. Һаяхан КПСС-эй Кударын айкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша Г. М. Дашиев уласхоорондын байдал тухай һонирхолтой лекци уншаба. Тиихэдэ колхозой парткомой секретарь Г. С. Одоев хирэ-хирэ болоод лэ һонирхолтой лекци уншажа байдаг.

Һара бүридэ үнеэн бүриһөө 200 литрһээ бага бэшэ һү һаахын түлөө мүнөө юун хэгдэжэ, ямар хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэнэ гээшэб?

Жэл хахадта хүрэхэ шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ гэһэн хүршэ «Путь к коммунизму» колхозойхидой жэшээгээр фермын үнеэн бүридэ 24 тонно силос дарагдаа. Силосэй эхэнхи хубинь кукурузаар дарагданхай. 1800 центнер турнепс малтагдаад, зөөгдэжэ хадагалагдажа байна. Үбэл хүлдэхэгүйнь тула турнепсээ далайнгаа нэгэ хажууда тусхай хашаа барижа хадагалнабди. Мүнөө үнеэдтэ силос, турнепс үгтэжэ эхилээ.

Тэрэшэлэн үбһэ бэлэдхэхэ түсэб дүүргэгдээ. Бүхыдөө 4150 центнер үбһэн бэлдэгдэбэ. Поли дээрэһээ һолоомон суглуулагдажа эхилээ. 3 мянган центнер зелёнко абтаха. Тиихэдээ бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэгдээ гээшэ. Иигээд лэ һаалишадай оролдохо хэрэг үлөө. Бригадын партийна организаци һү ехээр һаадаг болохын түлөө тэмсэл зүбөөр эмхидхэхэ, энэ хэрэгтэ анхаралаа огто һуларуулха ёһогүй.

Һаяхан партийна суглаан дээрэ үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй асуудал зүбшэн хэлсэгдэжэ, элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые дары усадхаха хэмжээнүүд хараалагдаба.

Һаалишадые, мал адуулагшадые, бусад малшадые материальна талаарнь урмашуулха тодорхой нэмэлтэ түлбэриин гурим үшөө зохёогдоогүй байһаар. Энэ асуудал колхозой правлени, партком зүбшэн хэлсээд, тааламжатай шэнэ гурим тогтоохо зорилготой.

Март һараһаа эхилээд, ажалай сэхэ мүнгэн түлбэридэ оронхойбди. Энэ шэнэ түлбэри хадаа һаалишадай ажалда ехэхэн нүлөө үгэнэ. Нёдондонойхитой сасуулхада, һү һаалга нилээд дээшэлээ.

КПСС-эй ЦК-гэй болохоёо байгаа Пленумые манай һаалишад ажалай амжалтаар угтахын түлөө тэмсэжэ байна. Һаалишадай хэлэһэн үгэдөө хүрэхынь түлөө партийна организаци бүхы хүсөөр тэмсэхэ.

П. Батомункуев,

нэгэдэхи комплексно бригадын партийна организациин секретарь.

—✱—

Мүнгэн түлбэридэ орохонь

«Коммунизм» колхоз Курумканай аймагай томохон колхозуудай нэгэниинь юм. Тус колхозой правлени, партийна организаци республикын түрүү колхозуудай дүршэлтэй танилсаад, 1960 оной эхиндэ ажахын тоосоондо орохоор хараалба. Колхозой ажахын тоосоондо ороходонь колхозой гэшүүдэйнь ажабайдал, ажаһуудал нилээд һайжарха юм. Жэшээнь, механизаторнууд һара бүри дунда зэргээр 1200 түхэриг, һаалишад, хонишод 800—900 түхэриг хүрэтэр абадаг болохо байна.

— Колхозоймнай мүнгэн түлбэридэ ороходо ажалай журам һайжарха, долоон жэлэй түсэб болзорһоо урид дүүргэгдэхэ байна,— гэжэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Петелин хөөрэнэ.

К. Бадмаев.

КУДАРЫН ЭРХИМ КУКУРУЗАШАД

Мал ажал саашадань түргөөр хүгжөөхын тулада элбэг хүрэхэ тэжээл бэлдэхэ, шэмэтэ кукуруза ехээр таридаг болохо шухала гэжэ партиин ЦК-гэй декабриин Пленум заагаа һэн.

Пленумэй холын хараата энэ заабариие бодото дээрэнь бэелүүлхын зорилгоор Кударын аймагай ажалшад мүнөө жэл шанга тэмсэл хээ. Аймагай дүршэлтэй кукурузашад гектар бүриин дунда зэргээр 300 центнер ногоон набша ургуулжа абахаар шиидэһэн юм. Республика дотороо алдаршаһан кукурузашан Николай Иннокентьевич Дампилов даажа абаһан 100 гектарай тус бүриһөө 500 центнер ногоон набша хуряахаб гэжэ мэдүүлһэн байгаа.

Иигэжэ партиин Кударын айкомой үүсхэлээр колхоз бүхэндэ кукуруза ургуулагшадай хоёр-гурбан звено гэхэ гү, али хамта аймаг дотор 23 звено эмхидхэгдэһэн байгаа. Мүн һургуулинуудай туршалгын участогуудта кукуруза таригдаһан юм. Харин Куйбышевай нэрэмжэтэ, «Путь к коммунизму» колхоздо кукурузашадай таба—табан звено эмхидхэгдэһэн байна бшуу.

Наруули дулаан, иииг нойтоор дутамаггүй, үрэжэлтэй һайн газартаа колхоз бүхэн кукуруза таряа һэн. Кукурузашадай звеногой гэшүүн бүхэн тусхай курса дүүргэжэ, шэмэтэ энэ ургамал тарижа ургуулха агротехникэтэй гүнзэгыгөөр танилсаһан байна.

Шанартай һайн үрэһөөр хаһа болзортонь тарижа, ургасынь хойноһоо оролдосотойгоор харууһалһанай ашаар бүхы 23 звеногой арбан гурбаниинь кукурузын баян ургаса ургуулаа. Аймаг дотор хамта 2000 гектарай тус бүриһөө дунда зэргээр 388 центнер гэхэ гү, али бүхыдөө 800 мянган центнер ногоон набша хуряагдаба.

Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Н. С. Лапинай звено 67 га газарай тус бүриһөө 510 центнер. «Путь к коммунизму» колхозой В. П. Жарниковай звеногойхид 50 гектарай га бүриһөө 710 центнер ногоон набша абаба. Суута кукурузашан Николай Иннокентьевич Дампиловай звено 100 гектарай га бүхэнһөө 1025 центнер хуряажа, уялгаяа холо үлүүлээ. Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой суута луговод Б. Б. Галданов энэ жэл түрүүшынхеэ кукурузашадай звеное даажа абаад, 74 гектарай га бүриһөө 1010 центнер набша ургуулжа абаһан байха юм.

— Агротехникын заабаряар үрэжэлтэй газарта таряад, шадамараар ургасын хойноһоо харууһалхада үндэр баян ургаса заабол абтаха байна,—гэжэ кукурузашан нүхэр Галданов этигэнгеэр хэлэнэ.

Кударын хүдөө ажахын инспекци аймагай кукурузашадай социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргаа. Үглөө-мүнөө аймагай кукурузашадай конференци зарлагдажа, энэ жэлэйнгээ ажал хүдэлмэри, 1960 ондо юу хэхэ тухайгаа дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэхэнь.

Е. Башлеева.

Советскэ Сибирь дотор

СИБИРИИН КУКУРУЗАШАДАЙ АМЖАЛТА

ТЮМЕНЬ. Областиин кукуруза ургуулдаг, оньһожоруулагдаһан бригаданууд болон звенонуудай социалистическэ мүрысөөндэ СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Социалистическэ Ажалай Герой П. Г. Бачуринай бригада нэгэдэхи һуури эзэлээ. Сорокинско районой «Вперед к коммунизму» гэжэ колхозой 50 гектар талмай дээрэ энэ бригада гектар бүриһөөнь 1.426 центнер кукурузын эшэ набша буурсагтайгаар ургуулжа абаа.

Казанска, Упоровско, Ярковско болон бусад районуудай кукуруза ургуулагшад мүн лэ үндэр ургаса хуряаһан байна. Кукурузын һайн ургасын хуряагдаһан дээрэһээ область дотор энэ жэлдэ нёдондонойхидо орходоо, хоёр дахин ехэ силос дарагдаа.

АЛТА БЭДЭРЭГШЭДЭЙ МҮРЫСӨӨН

БОДАЙБО. (Эрхүүгэй область). Агууехэ Октябриин 42 жэлэй ойдо зорюулагдан, Ленын алтанай приискнүүдтэ социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Светловско приискынхид алта малтан абаха түсэбөө һаяшаг болзорһоонь урид дүүргээ.

СОЁЛ КУЛЬТУРЫН ШЭНЭ ГУЛАМТАНУУД

ЧИТА. Калганска районой колхозникууд хүдөөгэй культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые болбосон зохид түхэлтэй болгохо талаар үүсхэл гарһан байгаа. Тэдэнэр хуушан клубууд, уншалгын байшангууд болон библиотекэнүүдые һэльбэн заһабарилһан, угы байһан газартань шэнэнүүдые бариһан байна. Мүнөө тус районой бүхы тосхонууд болбосон зохид түхэлтэй, соёл культурын гуламтанууд болонхой.

Калганска колхозникуудай үүсхэлые КПСС-эй обком, облгүйсэдком һайшааһан байгаа. Энэ үүсхэлынь бусад районуудта дэмжэгдэнэ. Область дотор колхозникуудай хүсөөр 46 шэнэ клуб баригдаад, хүдэлжэ эхилээ. Мал ажалай олон фермэнүүд болон таряан ажалай бригаданууднай улаан булангууд түхеэрэгдээ. Тала нютагуудай хонишодые, хойто талын районуудай оро үсхэдэг эвенкнүүдые 29 нүүдэл улаан гэр болон палатканууд хангадаг юм. Агын Бурядай национальна округой, Дауриин холын малшадые хангахын тулада хэдэн культбазанууд баригданхай. Тэдэнэй тус бүриин дэргэдэ клуб, библиотекэ, медицинскэ пункт, магазин, бани бии юм.

ШЭНЭ РУДНИК

Хойто Забайкалида шпат гэжэ минерал малтан абаха рудник баригдажа байнхай. Энэ үнэтэ минералай уурхайе нээлгэ Тунгокоченскэ районой Усугли тосхоной угһаа хойшо ангуушан Семен Соболевой нэрэтэй холбоотой юм.

Соболев нэгэтэ агнууриһаа бусажа ябатараа хадын ташаланда амархаяа һууба... Тиихэ үедэнь, урдуурнь үнэгэн гэнтэ гүйжэ гараад хэ руугаа орошоо. Ангуу... тэрэ нүхэн дээрэнь капкан... бяад, бусад нүхэнүүдынь луулгаар бүглэһэн байгаа... Тиихэ үедэ, ногоон һүн... нуудтай хүхэ ягаан шулуу... рэ обёорһон байна. Тэрэ... бута сохёод, бутардаһыень... болев сумка руугаа хээ. Ха... энэ шулуун металлургида, ... хим шанартай шэл хайлу... да, химидэ, промышленно... бусад һалбаринуудта хэрэ... дэдэг флюорит гү, али хай... даг шпат гээшэ гэжэ ... жэлтэд Соболевто тайлба... жа үгэһэн байгаа.

Ангуушанай элирүү... уурхайе хүсэд шалгажа ... дэһэнэй һүүлээр, тэндэ ру... баригдажа эхилээ. Энэ ... Читын экономическа рай... ашагта малтамалнуудай ... мышленностиин эгээн ... оньһожоруулагдаһан ... приятинуудай нэгэн бо... юм. Эндэ электровозууд, ... луу ашадаг машинанууд ... сад техникэ асарагдажа б... хай.

(ТАС...

Омск. Городой захада холимол материалнуудай завод баригдажа ... Шэнэ предприяти 1960 ондо ашаглалгада үгтэхэ юм. Энэ барилгые ... комсомолой организаци шефтээ абанхай. Комсомолой путёвкоор хэдэн ... луу хүбүүд, басагад эндэ ерэһэн байна. **Зураг дээрэ:** заводой барилгын ... нуудай нэгэн дээрэ.

ТАСС-эй фотохрони...

ҮБЭЛЖЭЛГЭДӨӨ БЭЛЭН БЭШЭ

☆

Хуурмаг мэдээн, хуряагдаагүй тэжээл, hанаа амар hуудаг хүтэлбэрилэгшэд тухай

☆ ☆

Энэ жэлдэ hайнаар ургаhан үбhэ, хуряагаа республикын түрүү колхозууд саг соонь хуряажа, малдаа дүүн, шэмэтэ тэжээл ехээр бэлдэн байна. Гэхэ зуура аймаг соо томохон ажахынуудай тоодо ородог Хориин «Дружба» колхоз энэ жэлэйнгээ хуряалгые болошоор унжагайруулаа. Артелиин хүтэлбэрилэгшэдэй сагай эртэдэ байhаар байтар 80 гектарай кукурүза hуури дээрээ хүлдэшөө. Энэ алдуурые далдалхын тула колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр П. ...ксов аймгүйсэдкомой дэргэдэ ЦСУ-гэй таhагта худал хуурмаг мэдээ үгэжэ, бэеэ сагааруулаа. 210 гектарта тариhан кукурузынгаа 130 гектарыень силос болгон дараад, үлэшэ 80 гектарыень малдаа тэжээлэбди гэжэ мэдээсэл соонь бэшэгдэнхэй.

...Үлөө мүнөөгүй саhанай орохоёо ...бааhашье, үшөөл ехэ газар дээрэхи ...өбнөс хуряагдаагүй, поли дээрээ ...аhан зандаа.

Үнгэрэгшэ зунай туршада хаа ...агүй бороо хурын ехээр ороhон ...эhээ малай ашаг шэмэ дээшэ...лхэ бүхы арга бии байгаа. Гэбэ... «Дружба» колхозой үхэр мал... энэ жэлэй туршада тон бага ...шэмэ абтаhан байна. Үнгэрэг... 9 hарын турша соо haамхай ...эн бүриhөө дунда зэргээр оройдоо 752 килограмм hүн haагдаа. ...ашын сентябрь, октябрь hарада ...дынь ашаг шэмэеэ бүри ехээр ...а. Жэшээнь, Байсын үбэртэ ...ададаг фермын үнеэдhээ hүүлэй ...рнүүдтэ сүүдхэдээ дунда зэргээр ...доол 3—4 литр hүн haагдана. ...хи фермын 110 үнеэдhээ үбэл...шье hү ехээр haaxa бүхы арга ... Нэгэдэхеэр, hайн типовой бай... хангагдаhан фермын үнеэдтэ ...ээл буйлуулжа эдюулхын тула ...ай түхеэрэлгэ тодхогдонхой. ...ердохёор, шэмэтэ, бүдүүн тэжээл энэ жэлдэ элбэгээр абтаа.

Хотогорой, Шугын үбэрэй фермын үнеэдhээ ашаг шэмэ мүн лэ багаар абтажа үргэлжэлhөөр.

Үдэ, Анаа голой арал шугые зубшан баригдаhан дал, хорёонуудта «Дружба» колхозой олон тоото хонид, үхэр мал үбэлжэдэг юм. Энэ колхозойхид улам олошоржо байhан малнуудайнгаа тамир тэнхээень муудуулангүй ондо оруулхын тула үбэлжэлгэдөө хэр зэргээр бэлэдхэжэ байнаб гэжэ хараха болоо hаа, hайн гэхын аргагүй. Колхозой haамхай үнеэдэй үбэлэй дал хорёонууд, малшадайнь байранууд муу бэшээр түхеэрэгдэнхэй. Гэбэшье хонидой байха үбэлэй байрануудые тиимэ гэхын аргагүй. Жэшээнь, Байсын үбэртэ үбэлжэхэ хонидой зарим отарануудай дал хорёо задагай зайдан байhаар. Т. Цыдендоржиева, Ч. Цыбжитов гэгшэдэй даадаг түлгэнүүд, мүн түрэхэ хонид үбэлжэхэ хорёо хото багатай юм. Т. Цыдендоржиевагай даадаг 560 түлгэд далын багахан хубидань 150 хонидой багтаха газарта үбэлжэхөөр хараалагдана. Ч. Цыбжитовэй даадаг 500 шахуу эхэ хонидой байра мүн лэ бага. Хоёр отара хонидой ондо орохо энэ багахан далын оройн хахадынь шахуу сүмэржэ унашанхай, досоонь үбдэгтэ тулама шэбхэ. Имэ дал соо хурьгад абтаха юм гэжэ хонишод мэдүүлнэ.

Түлгэдэй, мүн эхэ хонидой үбэлэй үедэ эдеэлхэ хашаан заларжа hабта набта буушанхай. Эндэхи хонишодой байха хоёр багахан гэр заhабарилагдаагүй, хушалтагүй шахуу. Саhа, бороогой орохоло дуhаалха имэ багахан гэрнүүдтэ хонишод hайнаар амарха ямаршье аргагүй байна.

Талын нуур гэжэ газарта үбэлжэхэ 500 гаран түлгэд мүн лэ муу байрада ондо орохоёо байна. Даланъ зарим газараараа оройгүй. Мүн хажуудахи хашааниинь заhабарилагдаагүй, метр хахад зузаан шэбхэтэй. Балма Дондоковагай даадаг энэ гүүртэдэ үбhэ тэжээл буулгагдаагүй байhаар.

Гүүртын хонишодой байха гэр хэдэн жэл заhабарилагдаагүй дээрэhээ углуу булангынь үмхиршөө.

— Энэ гэрнай үнгэрэгшэ үбэл шанга hалхинай болоходо углуу булангаараа няжаганажа байгша hэн,—гэжэ ахалагша хонишон Б. Дондокова хөөрэнэ.

Колхозой хонидой бусадшье отарануудта горьтой дутагдалнууд бии.

Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ ажалаа дары дүүргэжэ, үхэр малаа тобир тарганаар ондо оруулхын, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын тула колхозой хүтэлбэрилэгшэд дары хэмжээ абаха зэргэтэй.

И. Бальдиров.

Торийн аймагай «Красный Октябрь» колхоз байгша ондо адуу ...алдаа элбэг тэжээл бэлдэнхэй. Тус колхозой haалишад болон хонишод ...тэжээл бэлэдхэлгэдэ өөhэдөө хабаатай ...дааг заншалтай. Энэ жэлдэ колхозой хонишод бууса шадараа зелёнко элбэгээр тариhан байна. Мүнөө hайнаар ургаhан зелёнконь гол түлэб хуряагдажа абтанхай. Жэшээлхэдэ, ахалагша хонишон Шагдаржаб Шойнжуровай отарынхид жэл хахадта хүрэхэ үбhэ, зелёнко өөhэдынгөө хүсөөр хуряажа абаа. **Зураг дээрэ:** нүхэр Шойнжуровай (өөрөө наада таладань) отарын хонишод зелёнко хуряажа байна.

А. Бадаевай фото.

Мал шахаха 7 гүүртэ

Намар, үбэлэй сагта тугал, буруунуудые зүбөөр харууhалжа, шахажа түлжүүлхэ тухай КПСС-эй обкомой, Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй тогтоолые Яруунын мяха-hүнэй совхозой малшад ехэтэ hайшаагаа.

Дайнай урда жэлнүүдтэ эндэхи дүршэлтэй малшад hү багатай үнеэдтэ тугалынь табижа түлжүүлжэ, мүн буруу, хашарагуудые шадамараар харууhалаад, үнэ сэн багатай мяха ехээр абадаг байhан юм.

— Залуу мал hайнаар түлжүүлхэ талаар яhала дүй дүршэлтэй болоhон байгаабди. Мүнөө тусхай тогтоолой гараад байхада, тэрэнине бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө шангаар тэмсэхэбди,— гэжэ совхозой үнинэй малшад хэлсэнэ.

Совхозой дүрбэн фермэдэ шахан түлжүүлэгдэхэ тугал, буруунуудай долоон гүүртэ эмхидхэгдээ. Тэндэнь 1117 толгой залуу мал илгагдажа табигданхай.

Шахан таргалуулжа байхадаа толгой бүридэнь үдэртөө 3 килограмм бүдүүн тэжээл, 25 килограмм силос, нэгэ килограмм концентрат, минеральна тэжээл үгэхэ юм. Иигэжэ үбэлжэлгын үедэ малай тус бүриин шэгнүүр дунда зэргээр 300—350 килограмм хүргэгдэхэ гэхэ гү, али нэгэ центнерээр нэмээгдэхээр түсэблэгдэнэ.

Шадабаритай, бэрхэ малшад эдэ гүүртэнүүдтэ хүдэлхөөр эльгээгдэнхэй. Совхоздоо суурхаhан малшад нүхэд Батуев, Цыренжапов гэгшэд тугал, буруунуудай гүүртэ даажа абаад, оролдосотойгоор харууhалжа байна. Игаабари дулаан үдэр тэдэнээ адуулна. Үдэшэ, үглөөнь силос, концентрат эдюулнэ.

— Үбэлжэлгын үедэ тугал, буруунуудайнгаа тус бүриин шэгнүүр центнерhээ үлүүгээр нэмээхые оролдохоб. Үбhэ тэжээлшье элбэг хүрэхөөр бэлдэгдэнхэй,—гэжэ малшан нүхэр Цыренжапов мэдүүлнэ.

Ц. Дандаров.

47 мянган тонно ашаа —түсэбhөө гадуур

Манай орон дотор Совет засаг байгуулагдаhаар 42 жэлэй ойн hайндэрэй мүрысөөн үргэн далайсатайгаар дэлгэрэнхэй. Железнодорожно районой хүдэлмэришэд, тэрэ тоодо Улан-Удэ станциин паровозно депогой коллектив энээндэ түрүүлжэ ябана. Локомотивай сүдхэ соохи дунда зэргын ябасые 5 километрээр, техническэ скоростииень хахад часаар түргэдхэхэ гэhэн уялгаяа машинистнууд амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Үнгэрэгшэ hарада түмэр замайхид паровозойнгоо ябасые 44 километрээр дээшэлүүлээ. Эдэнэр сентябрь hарын туршада түсэбhөө гадуур 2 паровоз угаажа гаргаа. Паровозой машинистнууд энэ хугасаан соо хүндэ ашаатай 289 поездые жолоодожо, даабариhаа гадуур 47 мянга гаран тонно арадай ажахын ашаа шэрэбэ.

М. Власьевский.

Шанар hайнтай арhа тушаае

Закаменай аймагай ангуушад болон эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй слёт hаяхан болобо. Слёдто аймагай 50 гаран түрүү ангуушад хабаадалсажа, 1959—1960 онуудай түсэб зүбшэн хэлсэхэ зуураа, дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаhан байна.

Үнгэрэгшэ жэлэй сезон соо аймагаймнай ангуушад hайнаар ажаллажа, жэлэйнгээшье түсэбые булта үлүүлэн дүүргэhэн юм. Тэрэ тоодо Мэлэ Бортын, Санагын, Михайловска сельпонууд ангай арhа тушаажа абаха түсэбөө 135—150 процент хүрэтэр дүүргэhэн байгаа. Аймагай мэргэн буудагшад О. Жигжитов, Н. Будаев, В. Ринчинов, Ч. Данзанов, Б. Жалсанов болон бусад үнгэрэгшэ жэлдэ ан олоор барижа, ехэ олзо олоо hэн. Аймагай ангуушад ерэхэ үбэлэй агнууриин сезоной даалгабарие болзорhоонь урид байгша оной декабриин 25-да дүүргэжэ, түсэбhөө гадуур 50 мянган түхэригэй ангай арhа тушааха уялга абаба. Тиихэдэ зарим түрүү ангуушад А. Дылыков, В. Ринчинов, Б. Сахияев болон бусад хоёр гурбан нормо дүүргэхээр шиидэв.

Д. Цыбиков,
аймпотребсоюзай заготконторын директор.

Нүүдэл кино

Республикын Культурын министерствын нүүдэл клуб Мухаршэбэрэй аймагаар ябаhанаа бусаба. Клубай хүдэлмэрилэгшэд ажалhаань hамшаангүй ажалшадта үдэр дунда кино харуулаа.

Киногой аппарадта тодхогдоhон тусхай түхеэрэлгын ашаар эртэ үглөөгүүр, үдэшэлэн, хээрын стан дээрэ тэдэнэр кино харуулдаг болонхой.

Г. Александров.

Искусствын, уран зохёолой
ДЕКАДАДА БЭЛЭДХЭЛ

Габьяата артистка

Хүн бүхэн хүсэл эрмэлзэлгээ hанаhан hанаhaараа бэелүүлдэг гээшэ ааб даа. Т. Е. Гергесова бүри багахан басаган ябахаhаа хойшо хатаржа hураха гэжэ оролдодог байба. Үдэшэндөө залуушуулай суглараад, хатар наада эмхидхэхэдэнь, бишыхан Таня ходол ошоод байдаг байгаа. Эхэ Марфа Филипповнань басаганайнгаа хатар нааданда дуратайе мэдэхэдээ, арадай хэдэн хатарта hургаба.

...Тэрэ гэhэнhээ хойшо нилээд удаахан саг үнгэржэ, Татьяна Ефремовна Гергесова Бурядай АССР-эй арадай, РСФСР-эй габьяата артистка болотороо ургаа.

Хатар танцануудые айхабтар бэрхээр наададаг гэжэ мэдэхэдээ Т. Е. Гергесовае Улан-Удын театрын студида эльгээhэн юм. Уданшьегүй искусствын техникумдэ орожо, эрхимээр hуралсаад, 1936 ондо артистка боложо гараа бэлэй. Техникум дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр бурят драмын театрта орожо хүдэлхэдөө, бэлигтэй бэрхэ артисткаа байhанаа харуулаа hэн. Зүжэгүүдтэ хэды бэрхээршье наададаг hаа, хатарха гэжэ ехэтэ эрмэлзэдэг байба. Т. Е. Гергесова техникумдэ hуража байха үедөө П. С. Ивановтой хамта хореографиин кружок эмхидхэжэ, бурят арадай хатар танцануудай ямар шанар шэнжэтэйе шудалан үзэдэг, тэдэнээ уран гоёор наадаха гэжэ оролдодог байгаа. Эдэнэй хүтэлбэрилдэг кружок 1935 ондо Москвада болоhон уhан замшадай бүхэсоюзна олимпиада дээрэ нэгэдэхи шан, 1936 ондо хоёрдохи шан абаа hэн.

Бурят драмын театр 1938 онhоо хойшо хүгжэмтэ драмануудые табижа эхилээ юм. Татьяна Ефремовна арадай хатарнуудые табидаг үүргэтэй байба. Эндэл өөрынгөө бэлиг шадабарие хүсэд гаргаха арга олоо бэлэй. 1940 ондо бурядай искусствын декадын Москвада болоходонь Т. Е. Гергесова «Арhа элдэлгэ» гэжэ хатар наадаа hэн.

Мүн «hэеы даралга» гэжэ эхэнэрнүүдэй хатар декадын эрхим номернуудай нэгэн боложо ороhон байха. Энэ хатар Кремль соо харуулагдаhан юм. Эдэ жэлнүүд манай республикада хатар, танцын хүгжэжэ эхилhэн үе гэжэ тоологдодог.

Улан-Удэдэ дуу, хатарай ансамблиин эмхидхэгдэhэниинь манай соёл ба искусствын ехээр ургаhанай гэршэ болоно. Эндэ Татьяна Ефремовнагай бэлиг шадабаринь улам hалбараа. Бурят арадай уран хурса аман зохёолой удхаар хатарнуудые зохёожо наадаха гээшэ тиимэ бэлэхэншье хэрэг бэшэ байhаниинь элитэ. Хэр угhаа хойшо бурядууд хатар нааданда дуратай, шадабаритай бэрхээр гүйсэдхэдэг байhан ха юм. Татьяна Ефремовна республикынгаа аймагуудта ябажа, арадай хатар наадаха шадабари мэргэжэл олоhон байна. Бурят хатар өөрын онсо түхэл шэнжэтэй. Энэнь юуб гэхэдэ, дуулаhан дуунайнгаа аялга доро хатаржа наададаг. «Ёохор», «Егоруухай» болон бусад хатарнууд тон шадамар бэрхээр гүйсэдхэгдэхэ арадай дуунай хүгжэмтэй байдаг. Татьяна Ефремовна аймагуудаар ябаад ерэхэдээ, «Егоруухай», «Дэрбээшэн», «Альчур», «Хадын үндэр модондо», «Санжидмаа» гэхэ мэтэ хатарнуудые олоржо асарhан байха. Эдэ хатарнууд театрнуудай сценэ дээрэ ходо харуулагдахаhаа гадна, хүдөөгэйшье уран hайханай бүлгэмүүдээр табигдадаг болонхой. Эдэниие үшөө саашань, илангаяа хүгжэмэй талаарнь баяжуулха хэрэгтэй байгаа.

1943 ондо Т. Гергесова концертын бригадада орожо, Белорусска 1-дэхи фронтын сэрэгшэдтэ концерт харуулжа, hонирхуулха, зоригыень бадаруулхын тула ошоhон юм. Тэндэhээ ерэhэнэй удаа Татьяна Ефремовна ССР Союзай Ехэ театрта хоёр жэл шахуу байжа мэргэжэлээ дээшэлүүлээ. Уран бэлигтэ балетмейстер Игорь Моисеевэй хүтэлдэг Ехэ театрын хатаршад Гергесовада ехэхэн туhа хүргэhэн байха. Нүхэр Гергесова Москвада hуража байха үедөө СССР-эй арадуудай хатар танца тон наринаар шудалхын хажуугаар хитад, энэдхэг хатарнуудые бэрхээр наадажа hураа.

Татьяна Ефремовна гастрольдо ходо ябадаг юм. «Хүдөөгөөр ябахада шадабари мэргэжэлээ ходо баяжуулха арга олдодог. Арад зон гээшэмнай хэмжээлэшэгүй ехэ бэлигтэй ха юм» гэжэ Гергесова хөөрэдэг.

Манай республикын дуу, хатарай ансамбль hүүлэй 5—6 жэлэй туршада Советскэ Союз соогуураа гастрольдо ябажа, нилээд олохон город болон союзна республиканuудта концертнүүдые харуулаа. Эдэ концертнүүдэй үедэ Татьяна Ефремовнагай наадаhан хатарай номернуудые харагшад халуунаар угтадаг юм.

Мүнөө нүхэр Гергесова эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр декададаа бэлдэжэ байна.

Ю. Болдонов.

Тугал, буруунууд hайнаар түлжүүлэгдэхэ

(Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

...ниие нэмэжэ абаад, мүнөө ...а 35 тугал хаража байнаб. Тугалнуудаа үдэртөө тусхай тогтоогой гуримаар эдеэлүүлдэг, харалдагби. Жэшээнь, үбэлдөө ...рэй 3 дахин (үглөөгүүр, үдэ багшэ, үдэшэ) эдеэлүүлдэг, уhалдаг... Тэдэниие үдэртөө таhалга ...ь 2 час хэбтүүлжэ амаруулаад, ...30 минутын туршада тэндэhээнь ...лжа ябуулха хэрэгтэй. Бидэ ...килограмм шэгнүүртэй гараhан ...ида бүхыдөө 267 литр hайхан ...600 литр машинидагдаhан hү ...лжа, 188 килограмм таряа ...анай зүйл, 180 килограмм силос эдюулжэ түлжүүлдэгбди. Ха... 35—40 килограмм шэгнүүртэй ...гада хамта 320 литр hайхан hү, ...литр машинидагдаhан hү, 190 ...грамм таряа талханай зүйл, ...килограмм силос үгтэдэг юм. ...багахан шэгнүүртэй тугалда ...тэжээлынь багаар үгэхэ ёhотой. ...аhаа дээшэ болоhон тугалда зелёнко, кукурузын силос ...хэдэ болохо. Түрүүн тэрэниие ...тугалда 500 грамм тухайгаар ...жэ hургаад, hүүл тээшэ силосэмжэ горьтойгоор үгэдэг бо... хэрэгтэй. Жэшээнь, ганса hү ...байhан тугалда таряа тал... зүйл болон бусад тэжээл ...э эхилхэдээ, тэрэнээ бол...сотойгоор дадхуулжа үгэхэ ...а. Бидэ тугалнуудтаа таряа ...анай зүйл уhанда гү, али машинидагдаhан hүндэ шэнгэшэгээр ...ад уулгадагбди. Илангаяа элбэг тэжээл эдихэдээ тугалнуудай ...э, үбдэхэгүйн тула рационариншаар сахиха, тэжээ... hайн шанартай, байрынь— ...нэгэ янза температуратай ...аха ушартай,—гэжэ тугал... Носкова хөөрэдэг.

Эндэхид эхэhээнь hалгааhан тугалнуудаа зунай сагта hайн ногоотой газарта таряа талханай зүйл эдюулжэ, hү уулгажа байгаад, адуулдаг юм. Тиигэжэ тугалнуудаа үбэл, зунгүй зүбөөр харууhалаад, hайнаар эдеэлүүлээд байхадань тэдэнь шэгнүүрэе сүүдхэ бүри тус тустаа 700 граммаар, зариманиинь 1000 грамм хүрэтэр нэмээдэг hэн. Нүхэр Носковагай харадаг «Поляк» гэжэ тугал 7 hаратайдаа 270 килограмм шэгнүүртэй болоо. Мүн «Моряк», «Ветка» гэжэ тугалнуудынь энэ үе соо 250—285 килограмм татадаг болоhон байба. Эндэхид тугалнуудаа тус бүридэнь номероор тэмдэглэжэ, нэрлээд, hapa бүхэндэ шэгнэжэ, тусхай дэбтэр дээрэ бэшэжэ байдаг. Үбэлдөө, зундаашье тугалнууд ехэ багаараа, эрэ эмээрээ, абари зангаараа илгагдажа, амяараа таhалганууд соо гурба—дүрбөөрөө байлгагдана.

— Тугалнуудые иматтал зохид температуратай, сэбэр байрада байлгаха, гадна тэжээлынь хэдэг амhарта, кормушкынь саг үргэлжэ сэбэрлэхэ гээшэ аргагүй шухала. Таhалгын хана, полынь ходо угаажа, сагаадажа байха ёhотой,—гэжэ нүхэр Носкова хэлэдэг юм.

Энэ тугалшанай жэшээгээр ажалладаг түрүү хүнүүд аймагай бусад колхозуудташье олон. Жэшээнь, «Знамя Ленина» артелиин эрхим тугалшан Мыдыгма Дымбрылова, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүү буруушан Крестинья Матвеева болон бусад даажа абаhан тугалнуудаа hайнаар харууhалжа, бултынь бүрин бүтэн түлжүүлээд, шэгнүүрынь ехээр нэмэдэг байна.

Нарайhаа хойшо зүбөөр түлжүүлэгдэжэ, 6—7 hаратайдаа 180—200 килограмм шэгнүүртэй байhан тугалнууд саашадаа оролдосотой бэрхэ малшадай гарта ороод, hайнаар харууhалагдажа, эдеэлүүлэгдэжэ, жэл хахадтай болотороо тус бүридөө шэгнүүрээ 120—150 килограммhaa доошо бэшээр нэмээхэ гэхэ гү, али 16—17 hаратай болоходоо 300—350 килограмм, зарим томонуудынь 400—450 килограмм шэгнүүртэй байха зэргэтэй бшуу. Энээниие түрүү тугалшадай, буруушадай дүй дүршэл гэршэлэн харуулна.

Намар, үбэлэй сагта тугал, буруу hайнаар түлжүүлхэ, шахан таргалуулха тухай КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Совэдэй баталан абаhан тогтоол тон ехэ удхашанартай байна. Тиимэhээ Мухаршэбэрэй аймагай колхозууд, «Эрдэм» совхоз энэ жэлдэ хамта 4500 толгой буруу, хашараг шахаха, мүн 4100 толгой тугал, буруу hайнаар түлжүүлжэ, томо болгохо зорилго табина. Эдэ бүхы мал мүнөө хаа хаанагүй илгагдаад, эдэбхитэй бэрхэ малшадта даалгагдажа үгтөө. Тугалшан, буруушан бүхэн намар-үбэлэй hарануудта малайнгаа тус бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ 700—800 граммаар нэмээхын түлөө тэмсэжэ эхилээ. Колхозууд, совхоздо буруунуудые шахан таргалуулха, hайнаар түлжүүлхын тула тэдэнэй тус бүридэ сүүдхэдээ 7—8 тэжээлэй единицэ, 600 грамм белок үгтэхэ байна. Шахан таргалуулагдаха мал мүнөө хуу эрэ эмээрээ, наhaараа, бэеынгээ шэгнүүрээр ондо ондоо гүүртэнүүд болгогдожо, таhалагдаа. Нэгэ гүүртэдэ дунда зэргээр 50—60-hаа олон бэшэ тугал, буруу, хашараг байлгагдаха ушартай. Малшад буруу, хашарагуудайнгаа шэгнүүрые нэмээhэнэйнгээ зэргээр ажалайнгаа түлөөhэ абаха юм.

А. Балдаев,
Мухаршэбэрэй аймагай хүдөө ажахын инспекциин начальник.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Буу зэбсэг хуряаха тухай советскэ дурадхалые ООН-до зүбшэн хэлсэлгэ. Хүйтэн дайнай hуларалга империалистнуудые айлгана

Советскэ правительствые толгойлогшо Н. С. Хрущевой США-да аяншалгын дүнгүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ бүхы дэлхэйн хэблэл, олониитэ гол анхаралаа хандуулhaap. Энэ «тон ехэ аяншалга» уласхоорондын харилсаанай түүхэдэ шэнэ гайхамшагта бүлэгые нээжэ үгэбэ» гэжэ Америкын демократуудай хүтэлбэрилэгшэ Эдлай Стивенсон «Нью-Йорк таймс» газетэдэ бэшэхэдээ мэдүүлhэн байна.

Үнэхөөрөөшье, Н. С. Хрущевой аяншалга хэжэ, президент Эйзенхауэртэй уулзаhан ушар уласхоорондын шухала асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ үнэн зүб бодолтойгоор хандаха ябадалай илаhые гэршэлэн харуулна. Техникын угаа ехээр хүгжөөд байhан мүнөө үедэ уласхоорондын асуудал имагтал энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха гол ёhонуудта үндэhэлэн шиидхэгдэхэ зэргэтэй гэhэн тобшолол бултанай зүгhөө мэдэрэгдэhэн байна. Кэмп Дэвидтэ болоhон хөөрэлдөөнүүдэй үедэ энэ тобшололой онсолон тэмдэглэгдэhэниинь, уласхоорондын оршон байдалай hайжаржа эхилhые харуулна. «Кэмп Дэвидтэ Эйзенхауэр Хрущев хоёрой хэhэн хэлсээе бүхы дэлхэйн хүн зон ехэ дэбжэлтэтэйгээр hайшаана. Бүхы дэлхэй дээрэхи хүн зон ерээдүйдөө ехэ найдабаритайгаар хандадаг боложо байна» гэжэ Америкын «Крисчен сайенс монитор» газетэ бэшэнэ.

Н. С. Хрущевой США-да аяншалга уласхоорондын бүхы ажабайдалда hайнаар нүлөөлнэ. Энэ түүхэтэ аяншалга мүнөө үеын эгээн шухала асуудалые — буу зэбсэг хуряаха асуудалые шиидхэхэдэ таарамжатай эрхэ байдал бии болгоо. Мүнөө үедэ дэлхэйн оронуудай үмэнэ табигдажа байhан эгээн шухала асуудал хадаа буу зэбсэг ниитэ дээрэнь хуряаха тухай асуудал болоно. Энээниие таатайгаар шиидхэхын тулада хоёр правительство бүхы оролдолгоёо гаргаха гэжэ советско-американска коммюнике соо хэлэгдэhые hануулая.

Буу зэбсэг ниитэ дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай дурадхал ООН-эй Генеральна Ассамблейн мүнөөнэй сессиин зүбшэн хэлсэлгэдэ табижа, энэ талаар Советскэ правительство элитэ ехэ үүсхэл гаргаа. Буу зэбсэг хуряаха талаар дайнай hүүлэй жэлнүүдтэ оруулагдаhан бусад бүхы дурадхалнуудhаа советскэ шэнэ дурадхал ямар илгаатайб гэхэдэ, бүхы гүрэнүүдэй лай хэхын тулада хэрэглэжэ болохо зэбсэг хэрэгсэлнүүдыень хүсэдөөр усадхаха гэжэ хараалагдаhан байна. Эдэ дурадхалнуудай бэелүүлэгдэхэдэ, дай hужэрөөхэ арга боломжо үгы болохо байна бшуу.

Советскэ дурадхал эгээн шухала асуудал гэжэ нэгэн дуугаар мэдэрэгдээ. Энээниие Генеральна Ассамблейн Политическэ комитет зүбшэхэ зүйлэйнгөө түрүүшын пункт болгоhон байна. Үргэн олон хүн зоной зүгhөө советскэ дурадхалай hайшаагдаhан туладань, Генеральна Ассамблей Хрущевой түсэбые дэмжэжэ болохо байна. Оородой түсэбые түрүүшын ээлжээндэ зүбшэн хэлсэхэ тухай асуудалые Политическэ комитедэй шиидхэхэдэнь, энэ ушарые Советскэ Союзай илалта болоно гэжэ олонхи ажаглагшад сэгнэhэн байха юм. Юуб гэхэдэ, буу зэбсэг хуряаха тухай оородой түсэбэй тусгаар удхашанартай гэжэ тоологдоhые энэ шиидхэбэри гэршэлэн харуулна» гээд «Нью-Йорк таймс» газетэ бэшэнэ.

Зүгөөр, Кэмп Дэвидтэ болоhон хэлсээнэй дүнгүүдтэ дурагүйгөөр хандагшад үгы юм гээд хэлэжэ болохогүй байна. Красноярск городто болоhон митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ Н. С. Хрущев иигэжэ онсолон тэмдэглээ: «Хүйтэн дайнай» hулархаhаа империалистнууд эгээн лэ ехээр айна. Шахардуу шанга байдалай hуларалга юундэ хүргэхэб? Хэрбээ шахардуу шанга байдал hулараад, «хүйтэн дайн» усадхагдаад байгаа hаань сэрэгэй союзуудые, ээрхэг түримхэй бүлэглэлнүүдые байгуулhанай, буу зэбсэг түхеэрэлгэдэ мүнгэ зөөри ехээр гаргашалhанай хэрэг байха гээшэ аал? Эгээл энээнhээ монополистнууд тон ехээр айдаг байна. США-да манай аяншалhанай hүүлээр гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаан бүри hайжарха шэнжэтэй болоод байхадань, уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулха талаар hүүлэй үедэ туйлагдаhан бүхы hайн юумые буруутуулхын тулада зарим хархис үзэлтэй ажал-ябуулагшад мүнөө ехэ оролдолго гаргадаг боложо байна».

Арадуудые hэрэмжэтэй байхыень уряалhан эдэ үгэнүүдэй хаhа саг соогоо, тон зүбөөр хэлэгдэhые баримтанууд гэршэлжэ үгэнэ. hүүлэй үедэ США-гэй хэдэн гүрэнэй болон политическэ элитэ ажал-ябуулагшад хүйтэн дайнай хүсэд боложо

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта)

Хараһанда хүрэмэ концерт

Декадын түгэсхэлэй концертдэ гурбан театр, дуу, хатарай ансамбль, Тарбагатайн, Хэжэнгын арадай хөорнууд, зооветинститудай хатаршад, № 1 интернат-һургуулиин һурагшад хабаадалсаха юм. Эдэ коллективүүдэй репертуарнуудһаа эгээл һайниинь түгэсхэлэй концертдэ оруулагдаха болоно.

Түгэсхэлэй концертын программаар оперо, баледэй театрта һаяхан болоһон наадануудые орожо харахаяа хүсэгшэд угаа олон байжа, зариман биледтэ хүртөөгүй. Энэншье ойлгосотой. Өөһэдынгөө түлөөлэгшэдэй ямар бэлэгтэйгээр Москва мордохоёо байһыень республикын ажалшад һонирхоно ха юм.

Эгсэ 8 часта театрын хүшэгэ сэлигдээд, сцена дээрэ долоон рядаар өөдөө табсантан зогсоһон, элдэб үнгын хубсаһа үмдэһэн нэгэдэмэл хоорто хабаадагшад гайхалтай һайханаар, һүр жабхалантайгаар харагдаба. Композитор Б. Ямпиловай «Амар мэндэ, Москва»,ород арадай «Алдарта Байгал, арюухан далай», Ж. Батуевай «Парти тухай» дуунуудые нэгэдэмэл хоор дууланба. РСФСР-эй габьяата артист Л. Линховоин, республикын арадай артист Б. Балдаков, БурАССР-эй габьяата артист А. Арсаланов, оперын дуушад В. Манкетов, А. Седов, В. Бамбацыренов гэгшэд түрүүлэн дуулаһан байна.

Арадай инструментнүүдэй квинтет һаяхан эмхидхэгдээ юм. Энээндэ хүдөөгэй уран һайханай бүлгэмэй гэшүүд оронхой. Яруунын аймагһаа ерэһэн Цырен-Дулма Ламхановагай «Коммунис парти», «Улан-Удэм толорно» гэһэн дуунуудые хонгёо һайхан хоолойгоор шэнхинүүлхэдэ, нүгөөдэ табаниинь хүгжэмөө зэдэлүүлэн наадалсаа. Хонгёо сэбэр хоолойтой энэ басаган —арадай дундаһаа тодорон гараһан бэлигтэйшүүлэй нэгэн мүн. 1957 ондо Москва ошожо, Бүхэдэлхэйн залуушуулай фестивальда хабаадалсаһан юм.

№ 1 интернат-һургуулиин бишыхан һурагшадай гүйсэдхэһэн «Хани барисаан» гэжэ хатарай сюитэ харагшадай зүгһөө илангаяа ехээр һайшаагдан угтагдаа. Эдир хатаршадай сценэдэ гарахаһаа

хойшо энеэлдээн, альга ташалган зал соо замхаагүй. Энэ хатарые республикын габьяата артист Ф. Иванов табяа.

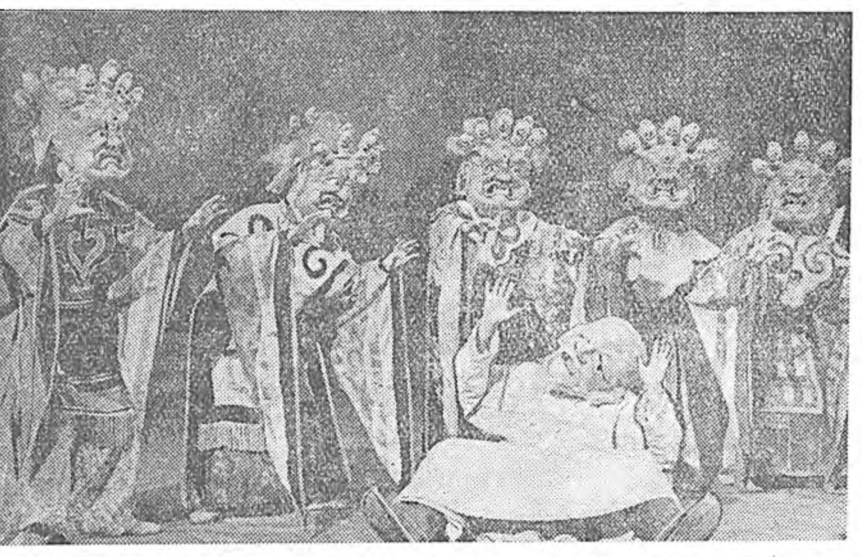
Габьяата артистка Василиса Тумурова энэдхэг хатар наадажа, зониие һонирхуулаа. Шадамар бэрхээр, уян матархайгаар гүйсэдхэгдэһэн энэ хатар программа сооһоо онсо илгаран харагдана.

Энэ үдэшэ харуулагдаһан номернууд нэгэниинь нүгөөдэһөө юугээрээшье дутахагүй байжа, тэрэнь үлүүсэ һайн, энэнь муу гэхын аргагүй. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хоор мүн лэ өөрсэ илгаатай — үнинэй мэдээжэ, бэлигтэй коллектив болоно. Энэ хоорые БурАССР-эй культурын габьяата хүдэлмэрилэгшэ Федор Ферапонтович Рыжаков анхан байгуулагдахаһаань хойшо хүтэлбэрилжэ байдаг. Улаан, сагаан торгон самсатай, бабагар һахалтай үбгэд, эрээ маряан хубсаһатай, хүзүүндээ янза бүриин шүрэ һубаһа зүүһэн хүгшэд, басагад хэдэн дуу жэгтэй һайнаар дуулана.

Концертын номернуудай эгээл һонин юумэнь гэхэдэ, «Үбгэнэй зүүдэн» гэжэ хатар болоно. Энээниие СССР-эй арадай артист Игорь Моисеев, республикын габьяата артист Михаил Арсеньев гэгшэд зохёожо табиһан байха юм. Урдань наадагдадаг «Цамые» «Үбгэнэй зүүдэн» гэжэ хатарай үндэһэ болгон зохёогдонхой. Гэрэл, хубсаһан, декорациинь илангаяа тааруугаар, гоё һайханаар хэгдэнхэй.

Декадын түгэсхэлэй концерт хараад байхадаа, Совет засагай үедэ бурят арадайнгаа үндэһэн искусствын айхабтар ехээр хүгжэһэндэ, бэлиг талаантатай хүбүүд, басагадай олоороо урган дэбжэжэ байһанда баясамаар.

А. Данилов.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

(Түгэсхэл. Эхиниинь 3-дахи нюурта)

байһан үеынхидэл адли тиимэ мэдүүлгэнүүдые хэһэн байха юм. Жэшээлхэдэ, Нью-Йорк штадай губернатор Нельсон Рокфеллер иигэжэ мэдүүлһэн байна. Н. С. Хрущев США-да аяншалха үедөө энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха тухай хэлэһэн байгаа... Энэнь «мэхэ» болоно. Американецууд энэ мэхэдэнь орохо ёһогүй. США-гэй президентын тушаал эзэлхые хүсэдэг США-гэй мүнөөнэй вице-президент Ричард Никсон СЕАТО гэжэ сэрэгэй эзэрхэг түримхэй бүлэглэлэй сесси Вашингтондо болоходо үгэ хэлэһэн байгаа. Тиихэдээ энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха гол ёһые тэрэ муушалжа ороһон, сэрэгэй бүлэглэлнүүдые байгуулха политикые саашаданъ бэелүүлхые уряалһан байха юм.

Энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха үзэл бодолые буруутуулха гэһэн эдэ бүхы һэдэлгэнүүд Кэмп Дэвидтэ болоһон хэлсээнэй һайн үрые усадхаха гэһэн һэдэлгэ болоно бшуу.

Яаралтайгаар зэбсэгжэлгэһээ ехэ ашаг олзо олодог сэрэгэй концернүүдэй табималнууд гү, али бодото түлөөлэгшэдынь байһан Америкын сэрэгэй зургаануудай хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад иимэ һэдэлгэ үлэмжэ ехээр гаргадаг байна. Эдэ ноёдууд уласхоорондын шахардуу байдалай һулархаһаа, буу зэбсэг ниитэ дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай советскэ дурадхалай бэелүүлэгдэхэһээ угаа ехээр айдаг байна бшуу.

«Түбэдэй асуудал» гэдэг ООН-эй Генеральна Ассамблейн үзэмжэдэ зорюута, хорото сэдьхэлээр табигдаһан байна. Энэ талаар Америкын делегаци үүсхэл гаргаһан байгаа. Буу зэбсэг ниитэ дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай советскэ дурадхалнуудые Генеральна Ассамблейн делегадуудай зүбшэжэ эхилээд байхада, ООН-дохи оршон байдалые зорюута муудуулха зорилгоор «Түбэдэй асуудал» гэдэг тушаа шууяа татаха зорилгоор иимэ юумэ хэгдэһэн байна бшуу.

Кэмп Дэвидтэ болоһон хөөрэлдөөнүүд Баруун Германиин ниислэлдэ мүн лэ сошордолго гаргаа гэжэ «Нью-Йорк таймс» газетын боннско корреспондент Грусон бэшэнэ. Энээнтэй дашарамдуулан, Баруун Германиин Бад-Годесберг гэжэ городто болоһон «Германо-американска зүблөөн» гэдэгтэ анхарал хандуулхаар байна. «Хүсэ баримталха» политика бэелүүлхые ехээр хүсэгшэд США-гэй гүрэнэй секретарь урдань байһан Ачесон, Баруун Германида Америкын верховно комиссар урдань байһан, мүнөө Америкын «Чейз нейшнл бэнк» гэжэ томо банкын президент Макклой, социалистическэ оронуудта эсэргүү ядерна дай хэхые уряалдаг Киссингер болон бусад тус зүблөөндэ хабаадаһан байна. Германиин талаһаа канцлер Аденауэр, бундестагай түрүүлэгшэ Герстенмайер болон боннско бусад политическэ элитэ ажал-ябуулагшад зүблөөндэ хабаадаа. США-гэй политика хубилхагүй ёһотой, оршон байдалые шахардуу шанга зандань байлгаха, НАТО-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдые бүри ехэ болгохо шухала гэхэ мэтээр тэдэнэр хөөрэлдэһэн байгаа. Баруун болон зүүн оронуудай хоорондохи харилсаанууд тухай асуудалые хаража үзэбэдий гэжэ энээнээ зүблөөндэ хабаадагшад нэрлэһэн байна. Гадна Америкын монополинууд боннско үһөө мэеэгээ абагшадай зэбсэгтэ хүсэнүүдые түргэнөөр һэргээнэ. Баруун Германиин сэрэгэй промышленностиие һэргээхын тулада американецууд угаа ехэ мүнгэ зөөри гаргашална, техническэ туһаламжа үзүүлнэ гэжэ Англиин «Дейли экспресс» гэжэ газетэ бэшэнэ.

Н. С. Хрущевой США-да аяншалһан түүхэтэ аяншалгаһаа уламжалан уласхоорондын байдалай элитээр һайжаржа байһан ушар хүйтэн дай номлогшодые ехээр сошордуулна.

М. Стуруа.

Хилын саанаһаа

СССР-эй Верховно Соведэй делегациин Индонезидэ ошоод байһан тухай

ДЖОКЬЯКАРТА, октябриин 17. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй делегациин мүнөө ошоод байһан Джокьякарта город өөрынгөө революционно ёһо заншалаар мэдээжэ болонхой юм. Голландиин колонизаторнуудта эсэргүү национально-сүлөөрэлгын тэмсэлдэ залуушуул эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байгаа.

Н. А. Мухитдинов түрүүтэй, СССР-эй Верховно Соведэй делегаци «Гаджа мада» гэжэ университедтэ үсэгэлдэр ошоо. Университедэй президент профессор Сарджито, Джокьякарта автономно областиин толгойлогшын орлогшо Пакуалама, округой сэрэгэй хүсэнүүдэй начальник Супрапто, профессорнүүд, студентнүүдэй түлөөлэгшэд делегациие угтаа. Университедэй ехэ зал соо сугларһан хэдэн зуун студентнэр советскэ парламентаринуудай делегациин гэшүүдэй орожо ерэхэдэ халуунаар амаршалаа. Студентнүүд болон профессорнүүдэй нэрьемэ альга ташалган доро университедэй президент Сарджито үгэ хэлэжэ, совет арадай делегадуудые амаршалаа.

Советскэ делегациие толгойлогшын трибунын дэргэдэ ерэхэдэ, зал соо дахяад нэрьемэ альга ташалган болоо.

Н. А. Мухитдиновэй хэлэһэн үгые университедэй студентнүүд, профессорнүүд угаа ехэ анхаралтайгаар шагнаһан байна.

Үгынгөө түгэсхэлдэ Н. А. Мухитдинов асуудалнуудта харюусаа. Өөрынь газар бологшо Баруун Ирианиие бусааха тухай Индонезиин эрилтые Советскэ Союзай хүсэдөөр дэмжэдэг тухай мэдүүлгын дахяад хэгдэхэдэнь сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

«Гаджа мада» университедэй профессорнүүд болон студентнүүдтэй СССР-эй Верховно Соведэй делегациин уулзалга хани халуунаар үнгэрөө.

Мароккын Министрнүүдэй Соведэй шиидхэбэри

РАБАТ, октябриин 17. (ТАСС). V Мохаммед хаанай түрүүлэлгэ доро Мароккын Министрнүүдэй Соведэй заседани эндэ болоо. «Ороной экономическа болон политическэ бэеэ даанхай байдалые бэхижүүлхэ» зорилготой экономическа болон финансова хэмжээ-ябуулганууд энэ заседани дээрэ баталан абтаһан байна.

Мароккын 100 франктай тэн «дирхам» гэжэ мүнгэнэй шэнэ единицэ байгуулха гэжэ Министрнүүдэй Совет шиидхээ.

Гурбадахи табан жэлэй түсэб тушаа КПЧ-гэй ЦК-гэй, Чехословакиин правительствын директивэнүүд

ПРАГА, октябриин 17. (ТАСС). Чехословакиин Республикын арадай ажахые 1961—1965 онуудта хүгжөөхэ гурбадахи табан жэлэй түсэб тушаа Чехословакиин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй, Чехословакиин Республикын правительствын директивэнүүд толилогдоо.

Чехословакиин телеграфна агентство иигэжэ мэдээсэнэ. Эдэ директивэнүүдэй ёһоор промышленностиин бүтээдэг бүхы юумэ 1965 ондо, 1960 онойхитой сасуулбал, тухайлхада, 50 процентээр ехэ болохо юм. Тиихэдэ үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдые бүтээлгэ 60 процентээр, үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргалга, багсаахада, 30 процентээр нэмэхэ байна.

1965 ондо орон дотор 35,5 миллион тонно шулуу нүүрһэн, 73,2 миллион тонно боро нүүрһэн ма... тан абтаха, 37,7 миллиард кило... ватт-час электроэнерги абта... 7,65 миллион тонно шэрэм, 10... миллион тонно булад хайлуула... даха юм.

Чехословакиин түрүүшын ту... шалгын атомна электроста... 1965 ондо ашаглалгада угта... Промышленностиие хүгжөөхэ ... дэһэ һуури бологшо машина ... тээлгын продукци 1965 ондо, 19... онойхитой сасуулбал, 72 проце... тээр нэмэхэ байна.

Хүдөө ажахын үйлэдбэри 19... ондо, 1960 онойхитой сасуулба... 21 процентһээ бага бэшээр нэмэ... Гурбадахи табан жэлэй турша... арадай ажахые хүгжөөхын тула... хоёрдохи табан жэлэйхидэ ор... доо 54 процентээр ехэ мүнгэ зөө... капитальна хүдэлмэридэ гарга... лагдахаар хараалагдана.

ООН-эй Генеральна Ассамблей

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 17. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн пленарна заседани үсэгэлдэр үдын хойно болоо. Британска Камерунай урда талын хубида асуулта үнгэргэхэ тухай харгалзалгын асуудалнуудые эрхилдэг комитедэй дурадхалые, тэрэнэй элидхэл зүбшэн хэлсэнгүйгөөр, Генеральна Ассамблей 76 дуугаар баталан абаа. Хоёр делегаци (Афганистан, Ирак) һаналаа баряа.

Харгалзалга доро байдаг энэ нютагта саашадаа ямар ху... ёһо тогтоохо тухай 1960 оной ... тябриин 30-һаа 1961 оной март... рэтэр асуулта үнгэргэхые Ге... ральна Ассамблей дурадха... Асуултын үедэ эндэхи арад... Нигериин бэеэ даанхай федера... тай нэгэдэхые гү, али Камеру... бэеэ даанхай республикатай нэ... дэхые хүсэнэ гү гэһэн хоёр ас... дал энэ нютагай хүн зоной үм... табихые Генеральна Ассамблей ... намжалан дурадхана.

Японой социалистическэ партиин съезд хаагдаба

ТОКИО, октябриин 17. (ТАСС). Японой социалистическэ партиин съезд мүнөөдэр Токиодо хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Съездын һарын турша соо забһарлаха үедэ партиин хүтэлбэриин хэһэн ажал-ябуулга тухай партиин Центральна Комитедэй генеральна секретарь Асанум гэгшын тобшо тоосоон съездын түгэсхэлэй заседани дээрэ шагнагдаһан, хэдэн тогтоолнууд, тэрэ то... японо-американска «аюулгүйн до... вор» гэдэгые хүбилгаха ябада... эсэргүү, почто болон телегра... хүдэлмэрилэгшэдые ажалһаань... ли бусаар гаргалгада эсэргүү а... дай хүдэлөө хүгжөөхэ тухай ... тоол баталан абтаһан байна.

Үдэшын заседани дээрэ парти... хүтэлбэри һунгагдаа.

Англида США-гэй эльгээһэн ното

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 17. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын Вашингтонһоо дамжуулһанай ёһоор, Америкын Холбоото Штадууд Англида ното эльгээжэ, Кубын агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдтэ Англиин реактивна истребительнүүдые худалдаха гэһэн түсэбые буруушааһан ба...

США-гэй гүрэнэй департамен... түлөөлэгшэ пресс-конференци д... иигэжэ мэдүүлээ: «энэ район ... (Карибска далай шадарай рай... буу зэбсэг худалдалгада Холбо... Штадуудай дурагүйлхэдэг ба... ниинь элитэ юм».

Аюултай ушар

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Юнайтед Пресс интернейшнл агентствын корреспондент Кентукки штадһаа иигэжэ дамжуулна. Тон нюуса, үшөө тэһэрээгүй ядерна бомбые США-гэй агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй аварийна команда октябриин 16-да олоо. Атомна бомбо тээжэ ябаһан «В-52» реактивна бомбардировщигой горючяар хангадаг самолёдтой мүргэлдэхэдэ энэ бомбо Кентукки ...дай баруун-урда талын хооһон ...би районд унаһан байгаа.

Энэ бомбо тус районһоо т... нөөр абаашагдаха бэзэ гэжэ ... рай-сэрэгэй хүсэнүүдэй түлөөл... Вашингтондо мэдүүлһэн байна.

«В-52» самолёдой «КС-135» ... самолёдтой мүргэлдэхэдэ, гу... лётчик гэмтэжэ үхэһэн, 5 хү... раггүйгөөр үгы болоһон байна.

Манай футболистнар 13-дахи һуури эзэлбэ

Футболоор ССР Союзай түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэжэ байһан мүрысөөнэй һүүлшын уулзалга үнгэрэгшэ амаралтын үдэр Бурядай АССР-эй 25-жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ болобо. Энэ уулзалгада Улан-Удын «Локомотив» командынхид Новосибирскын футболистнартай уулзаа.

Үдэрэй эгсэ 3 сагта хүхэ, улаан хубсаһатай футболистнар талмай дээрэ гаража, шанга тулалдаан эхилбэ. Даб гэһээр Улан-Удын футболистнар эбтэй эетэйгээр добтолжо, айлшадайнгаа хамгаалагшадые мэгдэхээнэ. Хоёр командын футболистнар бэе бэеынгээ ворота руу бүмбэгэ оруулхын тула шангаар тэмсэжэ, харагшадые һонирхуулна.

Айлшадай сохиһон бүмбэгые вратарь Иван Кучерук онобшотойхоноор тодожо абахатаяа зэргэ, талмай руу шэдэжэрхинэ. Манай добтологшод энэ бүмбэгыень бэе бэедээ дамжуулан үгэлсэнэ.

Нааданай эхилһээр 21 минутын үнгэрөөд байхада Вампилов мухарижа ябаһан бүмбэгэ талмайн тэг дундаһаа шахуу айлшадайнгаа ворота руу үтьхэлжэрхибэ. Шангаар сохигдоһон энэ бүмбэгые айлшадай вратарь халта шүүрэбэшье, ворота руугаа алдажархёо. Тиигэжэ манай футболистнар тоо нээбэ. Нааданай түрүүшын хахадай дүүрэхэ багта айлшад эдэбхитэйгээр добтолжо, Улан-Удын футболистнарай ворота руу харюугай бүмбэгэ оруулаа.

Нааданай хоёрдохи хахадта мүрысэгшэд бэе бэеынгээ ворота руу бүмбэгэ оруулжа шадангүй тэнсээ.

Футболоор Советскэ Союзай түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн энэ һүүлшын мүрысөөндэ манай «Локомотив» командынхид 14 очко абажа, командануудай хоорондо 13-дахи һуури эзэлбэ. Спортын 8 мастернуудтай Свердловскын команда түрүү һуури эзэлһэн байна. Тиихэдэ Владивосток городой «Луч» команда энэ жэл һулаар наадажа, һүүлшын 14-дэхи һуури эзэлһэн байна.

Б. Цыремпилов.

Сагай уларил

Гидрометбюрогой мэдээсэ... һэнэй ёһоор, мүнөөдэр респу... лика доторнай үүлэтэйшэг ба... ха, Байгал шадарай аймагу... та бага зэргэ саһан оро... Зүүн тээһээ һулаханаар һа... хилха. Улан-Удэ городто 6-... градус дулаан болохо байна.

Октябриин 21—22-то респу... лика доторнай бага зэргэ үү... тэй байха, үе үе саһан оро...

Редакторай орлогшо
С. БАЛЬЖИНИМ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26, Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации—35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.